

บทที่ 2

วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬา ในหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ชื่อฉบับ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2541 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2541 ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (2540-2544) ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งขอเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการกีฬา

1.1 ความหมายของการกีฬา

1.2 ประโยชน์ของการกีฬา

ตอนที่ 2. แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544)

ตอนที่ 3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์

3.2 ความเป็นมาของหนังสือพิมพ์

3.3 คุณสมบัติของหนังสือพิมพ์

3.4 บทบาทของหนังสือพิมพ์ในด้านให้การศึกษา

ตอนที่ 4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหา

4.1 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

4.2 ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา

4.3 วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

4.4 ความเชื่อถือได้ของผลวิเคราะห์

4.5 ประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการกีฬา

1.1 ความหมายของการกีฬา

ความหมาย คำว่า "กีฬา" มีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้
 ลมคิด จิตประสงค์ (2521) ได้อธิบายความหมายของกีฬาไว้ว่า กีฬา คือ การใช้เวลาว่างให้เกิดความบันเทิง ให้ความสนุกสนานจากการได้เล่นภายใต้กฎกติกา เนื้อที่และขอบเขตของเวลาที่กำหนดไว้อย่างเป็นระเบียบที่ดี ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทางด้านสังคมภายในกลุ่มของผู้เล่น เป็นเครื่องมือสื่อความเข้าใจของสังคมรอบด้านด้วย นอกจากนี้การกีฬายังหมายถึง การนำกิจกรรมที่มีลีลาทางการเล่น ซึ่งจะต้องให้ความหมายของตนเอง หรือลงแรงร่วมกับผู้อื่นด้วยความเป็นธรรม เป็นการศึกษาเพื่อกีฬา และเพื่อความพอใจของแต่ละคน

กรมพลศึกษา (2538) กีฬา คือ กิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเพื่อความสนุกสนาน และเพื่อแสดงออกซึ่งความหมายและความสวยงาม ด้วยการเคลื่อนไหวของร่างกายในเวลารว่าง และให้เป็นไปตามกฎ และระเบียบที่วางไว้ ทั้งนี้โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างอื่น นอกจากผลที่เกิดจากกรรมในตัวของมันเองเท่านั้น

วรศักดิ์ เทียรอบ (2527) ได้ศึกษาลักษณะที่สำคัญของกีฬา ทำให้เป็นกิจกรรมที่แตกต่างจากกิจกรรมอื่นๆ ดังนี้

1. กีฬาเป็นกิจกรรมที่ทำด้วยความสมัครใจ เล่นในเวลารว่างตามความพอใจ ไม่มีใครบังคับ จะมีกติกาก็จะมีระเบียบหรือเด็กเมื่อโตก็ได้ ยกเว้นสำหรับผู้ยึดกีฬาเป็นอาชีพเท่านั้น
2. กีฬาเป็นกิจกรรมที่มีสถานที่และเฉพาะประเภทของกีฬานั้นๆ เช่น สนามฟุตบอล ทรายว่ายน้ำ เวทีมวย เป็นต้น โดยปกติกีฬาแต่ละประเภทจะมีกฎกติการะเบียบการเล่น ระยะเวลา หรือจำนวนเกมของการเล่นกำหนดไว้
3. ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการเล่นกีฬา มักจะบอกล่วงหน้าไม่ได้ ต้องแข่งขันเมื่อการแข่งขันสิ้นสุดลง จึงทำให้กีฬาแต่ละชนิดให้ความตื่นเต้น และสนุกสนานแก่ผู้เล่นและผู้ดู แต่ถ้าจะให้เกิดผลเช่นนี้ ผู้เล่นต้องมีฝีมือใกล้เคียงกันด้วย
4. การเล่นกีฬาในตัวของมันเอง จะไม่ได้ค่าตอบแทน นอกจากความพึงพอใจที่ได้เล่น เพราะกีฬาไม่ใช่กิจกรรมเพื่อการจ้างรับ ยกเว้นสำหรับนักกีฬาอาชีพดังกล่าวมาแล้ว

5. ในการเล่นกีฬาจะมีหลัก และรูปแบบที่กำหนดชัดเจนมากกว่าเกม หรือการละเล่น เช่น นักมวยชกได้เข็มขัด ถือว่ามีกติกา

6. จุดเล่นของกีฬา คือ ผู้เล่นต้องมีทักษะ เวลา และความสามารถของร่างกายสูง ต้องเรียนรู้ฝึกหัดฝึกฝน จึงจะเกิดความชำนาญและเล่นได้ดี

7. แม้บางครั้งในการเล่นกีฬา อาจมีการเสี่ยงทาย เช่น เมื่อเลือกแดนหรือเลือกผู้ส่งลูกบอลเข้าเริ่มเล่น โดยโยนหัวโยนก้อย หรือโดยจับสลากเพื่อเลือกลู่วิ่ง สิ่งเหล่านี้ทำขึ้นเพื่อความยุติธรรมของผู้เล่นทั้งสองฝ่าย แต่ชัยชนะหรือผลของการแข่งขันส่วนใหญ่ขึ้นกับฝีมือ และประสบการณ์ของผู้เล่นมากกว่าโชค

8. กีฬาทีมหรือจุด มักจะมีการคัดเลือกผู้ที่จะมาร่วมเล่น แต่ละคนจะทำหน้าที่แตกต่างกัน เมื่ออยู่ไประยะเวลาหนึ่งก็จะมีการคัดเลือกสมาชิกใหม่เข้ามาทดแทน

9. กีฬามีกฎระเบียบที่เป็นพิธีการเป็นระบบ และมีผู้รักษากฎระเบียบด้วย ตั้งแต่สมาคมกีฬาระดับชาติไปจนถึงระดับระหว่างประเทศ

10. ในการกีฬามักจะมีหน่วยงานให้ความสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น มหาวิทยาลัยสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย ส่วนหน่วยสนับสนุน อาจเป็นชมรมกีฬา ร้านจำหน่ายอุปกรณ์กีฬา เป็นต้น

11. ในการฝึกกีฬาต้องอาศัยความรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ในด้านกฎกติกา กติกาการเล่น ทักษะกีฬานั้นๆ และอาจต้องให้ความรู้ทางอ้อมสำหรับผู้ดูกีฬา แพทย์ผู้ควบคุมทีม คนงานดูแลและสนามอุปกรณ์ เป็นต้น

12. ในการเล่นกีฬามักจะมีสัญลักษณ์หรือประเพณีนิยมที่ใช้ปฏิบัติ เช่น ร้องเพลงชาติก่อนการแข่งขัน จับมือทักทายหลังจากฝึก เป็นต้น

13. กีฬาจะแบ่งออกเป็นระดับ ใช้ทักษะความชำนาญ ต้องเรียนรู้ฝึกฝนมานานพอจึงจะเล่นได้ ในระดับชาติหรือระหว่างประเทศ

14. กีฬามีลักษณะเป็นสมาคมสังคมด้วย โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

14.1 ระดับต้น ได้แก่ สมาชิกแต่ละคน

14.2 ระดับเทคนิค ได้แก่ ทีมที่มีหัวหน้าทำหน้าที่แทน เช่น ระดับชมรม สโมสร

14.3 ระดับผู้จัดการ มีสมาชิกจำนวนมาก สมาชิกจะมีผู้นำ หรือตัวแทนของสมาชิกในแต่ละองค์การ เช่น ระดับสมาคมกีฬา

14.4 ระดับหน่วยงาน มีองค์การดำเนินงานตามลำดับขั้น เช่น หน่วยงานควบคุมการกีฬาระดับชาติและระหว่างประเทศ สหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ

15. กีฬายังเป็นสภาพการณ์ของสังคม มีบุคคลเกี่ยวข้องซึ่งมีหน้าที่บทบาทแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ผู้ผลิต และผู้ค้าปลีก ผู้ผลิต ยังแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ผู้ผลิตระดับต้น ได้แก่ นักกีฬา ผู้ผลิตระดับกลาง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ ผู้ตัดสิน ผู้ฝึกสอน ทำหน้าที่จัดให้มีการเล่น กีฬา และผู้ผลิตระดับปลาย เป็นผู้สัมพันธ์ทางอ้อม เช่น หัวหน้าเชียร์ และกลุ่มผู้บริโภคนแบ่งเป็น 3 ระดับ อีกเช่นเดียวกันผู้บริโภคระดับแรก ได้แก่ ผู้ดูกีฬาโดยตรงจากสนามเล่น ผู้บริโภคระดับกลางคือ ผู้ชม ผู้ดูหรือฟังกีฬาจากวิทยุหรือโทรทัศน์ ผู้บริโภคระดับปลาย คือ ผู้ติดตามอ่านข่าว ลารการกีฬาจากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร

2.2 ประโยชน์ของการกีฬา

การออกกำลังกายสม่ำเสมอหรือการมีกิจกรรมกีฬาเป็นประจำ จะมีผลต่อร่างกายดังนี้ (วุฒิพงษ์ ปรมัตดากร, 2537)

1. ผลการออกกำลังกายต่อระบบไหลเวียนโลหิต

1.1 ปริมาณเลือด ผู้ที่ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเป็นประจำ จะทำให้ปริมาณของเลือดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะร่างกายมีความจำเป็นต้องใช้เลือดรักษาในระดับอุณหภูมิ และใช้ส่งออกซิเจนเพื่อการสันดาปปริมาณของเลือดที่เพิ่มขึ้น ทำให้เลือดค่าไหลกลับสู่หัวใจเพิ่มขึ้นหลังจากส่งไปฟอกที่ปอดแล้ว ปริมาณเลือดแดงจึงมีมากขึ้น สามารถไปเลี้ยงกล้ามเนื้อได้อย่างเพียงพอตามที่ต้องการ

1.2 การสะสมกรดแลคติก เป็นตัวการสำคัญอย่างหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของกล้ามเนื้อ และเชื่อว่าเป็นสาเหตุหนึ่งของการเป็นตะคริวที่กล้ามเนื้อ ผู้ที่เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอจะทำให้การสะสมกรดแลคติกเป็นไปได้น้อย ทำให้ร่างกายมีเวลากำจัดออกจากกล้ามเนื้อเป็นผลทำให้เหน็ดเหนื่อยช้าลง

1.3 เส้นเลือด เส้นเลือดมีกล้ามเนื้อเรียบช่วยในการลำเลียงเลือด เมื่อมีปริมาณเลือดเพิ่มขึ้น เส้นเลือดจำเป็นจะต้องขยายตัวและหดตัวบ่อยขึ้น การยืดหยุ่นตัวของเส้นเลือดจึงดีขึ้น เท่ากับเป็นการช่วยป้องกันไม่ให้เส้นเลือดแข็งตัวหรือเปราะ

1.4 หัวใจ ผู้เชี่ยวชาญทางวงการแพทย์มีหลักฐานยืนยันว่า การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำสามารถป้องกันโรคหัวใจเสื่อมสภาพ (Degenerative-disease) หรือโรคหัวใจวายได้วิธีหนึ่ง ส่วนประกอบส่วนใหญ่ของหัวใจคือกล้ามเนื้อหัวใจ (Cardiac muscle) เมื่อมีการออกกำลังกายจะทำให้กล้ามเนื้อหัวใจสูบฉีดเลือดไปยังส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ตามความต้องการ เพราะหัวใจแข็งแรงและมีสมรรถภาพในการทำงานดีขึ้น

1.5 ความดันเลือด เมื่อมีการออกกำลังกายจะทำให้ความดันเลือดเปลี่ยนแปลงไป เพราะว่ามีปริมาณเลือดไหลมากขึ้น ปริมาณสูบฉีดเลือดของหัวใจมากขึ้น แต่ความต้านทานในเส้นเลือดน้อยลงเพราะเส้นเลือดฝอยขยายตัวได้ดี

2. ผลการออกกำลังกายต่อระบบหัวใจ

โดยทั่วไปแล้วระบบหายใจจะทำงานอย่างใกล้ชิดกับระบบไหลเวียนเลือด ในนักกีฬาที่มีการฝึกซ้อมเป็นระยะเวลานาน จะมีความสามารถหายใจเข้าเต็มที่หลังจากหายใจออกเต็มที่แล้วดีขึ้น ทั้งนี้เพราะสมรรถภาพของทรวงอก กล้ามเนื้อกะบังลมและมีการหดตัว (Elastic recoil) ดีขึ้น นอกจากนั้นอัตราการหายใจต่อนาที (Ventilation minute volume) ในขณะพักหรือออกกำลังกายในระดับเบาและปานกลาง ผู้ที่เป็นนักกีฬาจะมีการหายใจต่อหน่วยเวลาลดลง เพราะสามารถสูดอากาศได้ดีมากกว่าและความสามารถหายใจสูงสุด (Maximum breathing volume) ในนักกีฬาที่มีการฝึกซ้อมจะมีความสามารถหายใจเต็มที่ให้เร็วที่สุดในเวลาจำกัดดีกว่าคนธรรมดา

3. ผลการออกกำลังกายต่อระบบกล้ามเนื้อ

การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เยื่อหุ้มกล้ามเนื้อมีความเหนียวและหนาขึ้น ขนาดของกล้ามเนื้อโตขึ้น ทำให้มีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น ช่วยชะลออาการเมื่อยล้าหรือหากมีอาการเมื่อยล้าก็จะใช้เวลาพักและคืนสู่สภาพปกติได้เร็ว

4. ผลการออกกำลังกายต่อระบบอื่นๆ

4.1 ระบบประสาทอัตโนมัติ ทำงานได้สมดุลกัน (Sympathetic and Parasympathetic) ทำให้การปรับตัวของอวัยวะให้เหมาะกับการออกกำลังกายทำได้เร็วกว่าการฟื้นตัวเร็วกว่า

4.2 ต่อม ต่อมหมวกไต เจริญขึ้น มีฮอร์โมนสะสมมากขึ้น

4.3 ตับ เพิ่มปริมาณและน้ำพัก มีไกลโคเจนและสารที่จำเป็นต่อการออกกำลังกายไปสะสมมากขึ้น

5. ช่วงที่โคงกันโรคอ้วน การออกกำลังกายที่ถูกตั้งแฉงเหมาะสม จะช่วยให้ร่างกายมีการใช้พลังงานที่ได้รับจากสารอาหารต่างๆ โดยไม่มีการสะสมไว้เกินความจำเป็น แต่ถ้าขาดการออกกำลังกายจะทำให้สารอาหารที่มีอยู่ในร่างกายถูกสะสม และจะถูกเปลี่ยนเป็นไขมันแทรกซึมอยู่ตามเนื้อเยื่อทั่วร่างกาย ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิด โรคอ้วน

ตอนที่ 2. แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544)

การพัฒนาสังคมไทยท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สังคมไทยก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงนั้น การพัฒนาคุณภาพของคนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด การพัฒนาคุณภาพของคนที่สำคัญวิธีหนึ่งคือ การออกกำลังกายและเล่นกีฬา จากความสำคัญของการกีฬาดังกล่าวทำให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2531-2539) ขึ้นเพื่อให้การพัฒนาการกีฬาของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ต่อมาเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 การกีฬาแห่งประเทศไทยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาของชาติ จึงได้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) เพื่อให้การพัฒนาการกีฬาของชาติมีความต่อเนื่อง ประสบความสำเร็จดังที่มุ่งหวัง

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อพัฒนาให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม
2. เพื่อใช้การกีฬาพัฒนาความมีจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา เคารพกฎกติกา เพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข
3. เพื่อพัฒนากีฬารันทันฐาน กีฬาเพื่อมวลชน กีฬาเพื่อความบันเทิง และกีฬาเพื่อการอาชีพ โดยให้มีการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาใช้อย่างกว้างขวาง
4. เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬา จัดหา จัดสร้างสื่ออุปกรณ์การกีฬา และสถานที่ให้เพียงพอกับความต้องการของท้องถิ่น
5. เพื่อพัฒนาองค์กรด้านการกีฬาให้เข้มแข็ง สนับสนุนให้องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค "ละส่วนท้องถิ่น" มีส่วนร่วมในการพัฒนาการกีฬา รวมทั้งสร้างเอกภาพการบริหาร และการดำเนินงานด้านพัฒนาการกีฬา

เป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติมีเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

1. เด็ก เยาวชน และประชาชน ดูกีฬาและเล่นกีฬาเป็นร้อยละ 60 รวมทั้งมีการพัฒนาร่างกาย สติปัญญาจิตใจ สังคม และจริยธรรม

2. บุคลากรด้านการกีฬาได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง

2.1 มีครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10 ต่อปี

2.2 ครูที่สอนพลศึกษาทุกคน ได้รับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องอย่างน้อยในทุกๆ 2 ปี

2.3 มีอาสาสมัครเป็นผู้นำด้านกีฬารุ่นพื้นฐานในระดับตำบลกระจายอยู่อย่างน้อยหมู่บ้านละ 1 คน

2.4 บุคลากรทางกีฬาเพื่อการแข่งขันและอาชีพได้แก่ นักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน ผู้จัดการมีมาตรฐาน และมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี

2.5 มีบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเพิ่มขึ้น

3. สถานกีฬา มีการกระจายในอัตราส่วนที่เหมาะสม

3.1 มีสถานกีฬาเพื่อจัดการแข่งขันที่ได้มาตรฐาน เทียบเท่าสนามกีฬาที่ใช้จัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า 1 แห่ง ต่อ 2 จังหวัด กระจายอยู่ทั่วประเทศ

3.2 มีสวนสุขภาพเพื่อบริการประชาชนให้ทั่วถึงทุกอำเภอ

3.3 มีศูนย์ครบทุกตำบล มีการจัดกิจกรรมกีฬาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีศูนย์กีฬาหมู่บ้านเพิ่มขึ้น

3.4 มีศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติเพื่อฝึกนักกีฬาทีมชาติในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค อีก 4 แห่ง

3.5 มีจำนวนสถานกีฬาในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนา ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานมากขึ้น

4. การบริหาร การกีฬามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.1 มีองค์กรหลักทั้งระดับประเทศ และระดับจังหวัด ซึ่งสามารถทำหน้าที่ประสานความร่วมมือ และความรับผิดชอบได้อย่างเข้มแข็งระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.2 มีศูนย์สารสนเทศด้านการกีฬาในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด ซึ่งได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

4.3 มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเกี่ยวกับการกีฬาที่เหมาะสมกับยุคสมัย และเอื้อต่อการพัฒนาการกีฬาของประเทศ

4.4 มีชมรม สโมสร และสมาคมกีฬาที่เข้มแข็ง ทำหน้าที่ดำเนินการด้านการกีฬาทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

4.5 มีกองทุนพัฒนาการกีฬาและสวัสดิการแก่บุคคลด้านการกีฬา ทั้งระดับประเทศและระดับจังหวัดอย่างน้อยจังหวัดละ 50 ล้านบาท

4.6 องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาการกีฬาของชาติให้มากขึ้น

4.7 มีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ

5. ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเพื่อพัฒนาการกีฬา ดังนี้

5.1 มีผลการศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเพิ่มขึ้นอย่างน้อยสาขาละ 5 เรื่องต่อปี

5.2 มีการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาในการพัฒนาการกีฬามากขึ้น

5.3 มีหน่วยงานรับผิดชอบวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาครอบคลุมทุกจังหวัด

แผนงานหลักเพื่อพัฒนาการกีฬา

เพื่อให้สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ และให้มีแนวทางพัฒนาการกีฬาในช่วงปี พ.ศ.2540-2544 ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เห็นสมควร

● กำหนดแผนงานหลักเพื่อพัฒนาการกีฬา 6 แผนงาน สำหรับเปิดกรอบในการจัดทำรายละเอียดโครงการ และจัดทำคำร้องขอประมาณ ดังนี้

แผนงานหลักที่ 1 การพัฒนาการกีฬารันทันฐาน

แผนงานหลักที่ 2 การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน

แผนงานหลักที่ 3 การพัฒนาการกีฬาเพื่อความบันเทิง

แผนงานหลักที่ 4 การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ

แผนงานหลักที่ 5 การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา

แผนงานหลักที่ 6 การพัฒนาการบริหารการกีฬา

แผนงานหลักที่ 1 การพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬา สามารถเล่นกีฬาได้ และ
ดูกีฬาเป็น มีเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีคุณธรรม
มีวินัย และมีน้ำใจนักกีฬา เสริมสร้างความสามารถส่วนบุคคล และการทำงานเป็นหมู่คณะ และ
สามารถนำคุณลักษณะดังกล่าว ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

เป้าหมาย

การดำเนินงานพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน มีเป้าหมายสำคัญดังนี้

1. เด็ก และเยาวชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 60
2. มีครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 10 ต่อปี รวมทั้งครูที่สอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สามารถสอนพลศึกษาขั้นพื้นฐานได้
3. ครูที่สอนพลศึกษาและกีฬาทุกคน ได้รับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย
ในทุกๆ 2 ปี
4. มีผู้ฝึกสอนกีฬาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างน้อยตำบลละ 1 คน
5. มีอาสาสมัครเป็นผู้นำด้านกาการกีฬาขั้นพื้นฐานในระดับตำบลกระจายอยู่อย่างน้อย
หมู่บ้านละ 1 คน
6. มีศูนย์กีฬาครบทุกตำบล มีการจัดกิจกรรมกีฬาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้ง
จัดให้มีศูนย์กีฬาหมู่บ้านเพิ่มขึ้น
7. หลักสูตรพลศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษาได้รับการปรับปรุง
และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
8. สถานศึกษา มีสถานที่เล่นกีฬาที่ได้มาตรฐานมากขึ้น

แนวทาง

1. พัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียน โดย
  - 1.1 จัดกิจกรรม และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย และการเล่น
กีฬาและความรู้ที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการกีฬาที่ถูกต้องเหมาะสมแก่เด็กและ
เยาวชน ผ่านสื่อประเภทต่างๆ อย่างกว้างขวาง โดยให้กรมพลศึกษาและหน่วยงานทางการ

ศึกษา ประสานงานและร่วมมือกับสื่อมวลชนและภาคเอกชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในการ
ผลิตรายการเผยแพร่การสนออกกำลังกายและการเล่นกีฬาขึ้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง

1.2 จัดให้เด็กและเยาวชน ออกกำลังกายและเล่นกีฬาพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง
โดยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ทั้งในและนอกเวลาเรียน รวมทั้ง
จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬายามว่างและระหว่างดาวน์ไทม์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดม
ศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานทางการศึกษา ปรับโครงสร้าง
เนื้อหาสาระของหลักสูตรด้วยการเพิ่มเวลาการฝึกปฏิบัติ โดยเน้นการใช้กีฬาพัฒนาความมี
จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา เคารพกฎกติกา เพื่ออยู่ร่วมกันในสังคม
ประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข นำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการกีฬามาใช้ใน
การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมในวิชาพลศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาสุขภาพกายและใจ
ตลอดจนอารมณ์และสังคมที่เหมาะสมกับวัย

1.4 หน่วยงานที่รับผิดชอบ จัดให้มีครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 10 ต่อปี และให้กรมพลศึกษาร่วมกับสถาบันฝึกหัดครูพัฒนาครูที่สอน
พลศึกษา ให้มีความรู้ด้านการสอนพลศึกษาและการกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 พัฒนาครูที่สอนพลศึกษาและผู้สอนกีฬารุ่นพื้นฐาน ให้ได้รับการพัฒนา
ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างน้อยทุกๆ 2 ปี โดยให้สถาบันฝึกหัดครู กรมพลศึกษาและ
การกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการพัฒนาและอบรม

1.6 ส่งเสริมให้มีการจัดสร้างศูนย์กีฬาและสนามกีฬาในสถานศึกษา
ทุกระดับ เพื่อให้บริการสถานที่ อุปกรณ์ และผู้ฝึกสอนแก่เด็กและเยาวชน ทั้งในสถานศึกษาและ
ชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการผลิตหรือประดิษฐ์อุปกรณ์กีฬาราคาถูกโดยใช้วัสดุท้องถิ่น และ
ปรับให้เหมาะสมกับขนาดร่างกายของนักเรียน นิสิต นักศึกษาทุกระดับ

1.7 สถานศึกษาส่งเสริมการจัดชมรมหรือชุมนุมกีฬา เพื่อให้แก่นักเรียน นิสิต
นักศึกษารวมตัวกันเล่นกีฬาในยามว่าง เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกายและการเล่น
กีฬา และนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้นำ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง เป็นผู้นำ
และเป็นแบบอย่างในเรื่องการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

1.8 สนับสนุนให้สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน จัดโครงการ
พัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อเตรียมนักกีฬาสำหรับการแข่งขันในระดับจังหวัด ภาค ประเทศ และ
นานาชาติ

2. พัฒนากีฬารันทันพื้นฐานนอกระบบโรงเรียน โดย

2.1 ส่งเสริมให้มีองค์กรภาครัฐ และเอกชน มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา และความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาที่ถูกต้อง โดยใช้สื่อต่างๆ ทุกรูปแบบ และให้ผู้นำท้องถิ่น หรือองค์กรท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเล่นกีฬาอย่างกว้างขวาง รวมทั้งสนับสนุนให้หน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน หรือพัฒนาเยาวชนนอกระบบโรงเรียน จัดทำเอกสาร หนังสือ และสื่อต่างๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬาแก่เยาวชนนอกระบบโรงเรียน

2.2 สนับสนุนให้ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เข้ามาร่วมจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬาของชุมชน รวมทั้งจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในชุมชน และระหว่างชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ให้การกีฬาแห่งประเทศไทยและกรมพลศึกษา เป็นศูนย์กลางการอบรมและพัฒนาผู้สอนกีฬารันทันพื้นฐาน และอาสาสมัครผู้นำด้านกีฬารันทันพื้นฐานในระดับหมู่บ้านและตำบล

2.4 สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สร้างศูนย์กีฬาตำบลทุกตำบล และให้มีศูนย์กีฬาหมู่บ้านเพิ่มขึ้น รวมทั้งการสนับสนุนสื่อ และอุปกรณ์กีฬาให้กับท้องถิ่นเพียงพอ เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ส่งเสริมให้มีองค์กรระดับจังหวัด อำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกีฬารองเด็ก และเยาวชนอย่างค้ำคอเมือง จัดให้มีชมรมกีฬาหรือสโมสรกีฬาในท้องถิ่น สนับสนุนให้องค์กรท้องถิ่น เป็นแกนนำในการพัฒนาการกีฬาของชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมชมรมหรือชุมนุมกีฬารองชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้เด็กและเยาวชนนอกระบบโรงเรียนรวมตัวกันเล่นกีฬาในเวลารว่าง

2.6 การกีฬาแห่งประเทศไทย ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้มีการผลิต หรือประกอบอุปกรณ์การกีฬาราคาถูกภายในประเทศ รวมทั้งให้มีการลดภาษีอุปกรณ์กีฬา ในกรณีที่น่าเข้าจากต่างประเทศที่ผลิตไม่ได้ในประเทศ

2.7 สนับสนุนให้กระทรวงมหาดไทย องค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชน จัดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อเตรียมนักกีฬาสำหรับการแข่งขันในระดับจังหวัด ภาค ประเทศและนานาชาติ

แผนงานหลักที่ 2 การพัฒนาการศึกษาเพื่อมวลชน

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ และบุคคลกลุ่มพิเศษ ออกกำลังกาย และเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ บุคลิกภาพ นันทนาการ เสริมสร้างคามสามัคคี ช่วยป้องกันและแก้ไข ปัญหาของสังคม

เป้าหมาย

1. ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย และทุกอาชีพได้รับความรู้ เห็นคุณค่าของการกีฬา และได้ ออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำ ร้อยละ 60 ของประชากรทั้งหมด
2. บุคคลกลุ่มพิเศษ หรือผู้ด้อยโอกาส อาทิ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ขาวเขา กลุ่มคนยากจน ในเมืองและชนบท ผู้ติดยาเสพติด และผู้ต้องขังได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาที่เหมาะสมเป็น ประจำร้อยละ 30 ของประชากรกลุ่มนี้
3. มีสมาคมกีฬามวลชนแห่งประเทศไทย และมีสมาคมกีฬามวลชนจังหวัด และมีตัวแทนรับสมัครชมกีฬามวลชนอยู่ในคณะกรรมการกีฬาจังหวัด
4. มีสวนสุขภาพสำหรับประชาชนในทุกอำเภอ
5. มีศูนย์สุขภาพกีฬาเพื่อบริการประชาชนในทุกอำเภอ
6. มีสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาในชุมชนทุกแห่ง
7. หน่วยงานขนาดใหญ่ของรัฐและเอกชนทุกแห่ง มีสถานที่ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่และ ผู้ฝึกสอนกีฬา สำหรับบริการบุคลากรของตน และมีการกำหนดเวลาให้บุคลากรได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำ เช่น อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
8. มีสถานบริการส่งเสริมสุขภาพของเอกชนเพิ่มขึ้น
9. มีผู้นำกีฬาเพื่อมวลชนทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เพื่อริเริ่ม ประสานงานและจัดกิจกรรมกีฬาอย่างทั่วถึง
10. มีประชาชนนิยมเล่นกีฬาพื้นเมืองอย่างแพร่หลาย
11. มีการประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ที่เป็นรูปธรรมเพื่อระดมทรัพยากร ในการพัฒนากีฬาเพื่อมวลชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

แนวทาง

เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงานหลักการพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน แนวทางที่สำคัญ มีดังนี้

1. เผยแพร่ความรู้ด้านการกีฬาเพื่อมวลชนอย่างจริงจัง โดย

1.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยรณรงค์ให้ทุกองค์กรของภาครัฐและภาคเอกชน มีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชนให้กับบุคลากรของตน

1.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ความรู้ทั่วไปทางการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา และความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา โดยใช้สื่อหลากหลาย ประเภทและวิธีการหลายรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการออกกำลังกายและเล่นกีฬา อันจะนำไปสู่พฤติกรรมกีฬาที่เป็นนิสัย

1.3 คณะกรรมการกีฬาจังหวัดสนับสนุนให้ผู้นำท้องถิ่น องค์กรท้องถิ่นและผู้นำกีฬา ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมกีฬาพื้นเมืองให้แพร่หลาย

2. เพิ่มปริมาณและประสิทธิภาพขององค์กรกีฬาเพื่อมวลชน โดย

2.1 หน่วยงานภาครัฐได้แก่ การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กรมพลศึกษา และภาคเอกชน ร่วมมือกันจัดตั้งองค์กรกีฬาเพื่อมวลชนให้แพร่หลายในทุกจังหวัด เพื่อรับผิดชอบในการพัฒนาและการจัดกิจกรรมกีฬา ให้นักประชาชนอย่างสม่ำเสมอ องค์กรกีฬาเหล่านี้ควรมีการวางแผนและประสานงานกันอย่างใกล้ชิด ดังนั้นจึงควรมีองค์กรหลัก หรือองค์กรกลางทำหน้าที่ประสานงานและติดตามผล

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนให้องค์กรกีฬาจัดทำแผนปฏิบัติการ และปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ อย่างน้อยปีละครั้ง นอกจากนี้องค์กรกีฬาควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของตนเพื่อเป็นการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 ภาครัฐ คำนึงประเทศไทยประสานงานในการจัดตั้งสมาคมกีฬามวลชนแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬามวลชนจังหวัด

3. ขยายการจัดตั้งสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬา โดย

3.1 กระทรวงมหาดไทย สนับสนุนให้ชุมชนในเมืองและชนบท เช่น ชุมชนในหมู่บ้านชนบท ชุมชนของโครงการหมู่บ้านจัดสรรในเมืองใหญ่ สร้างสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อความสะดวกในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

3.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการกีฬาจังหวัดร่วมกันรณรงค์ในการสร้างสวนสุขภาพในทุกอำเภอ โดยระดมทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และแรงงานจากภาครัฐและภาคเอกชน และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดูแลรักษา

3.3 การกีฬาแห่งประเทศไทยส่งเสริม และร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์อุปกรณ์กีฬา และเครื่องมือนอกกำลังกายในทุกอำเภอ และตำบลเพื่อบริการแก่ประชาชน

3.4 รัฐสนับสนุนให้หน่วยงานขนาดใหญ่ของรัฐและเอกชน เช่น กระทรวง กรม ขนาดใหญ่ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จัดให้มีสถานที่ อุปกรณ์ บุคลากรและผู้ฝึกสอนกีฬา เพื่อบริการให้แก่บุคลากรในหน่วยงานของตน มีการนำเอาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาใช้ มีการออกกฎ ระเบียบ เพื่อกำหนดเวลาให้บุคลากรได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำ เช่น กำหนดเวลาครึ่งวันของวันใดวันหนึ่งที่เป็นวันทำงานในสัปดาห์ให้เป็นช่วงเวลา "กีฬาเพื่อสุขภาพ"

3.5 การกีฬาแห่งประเทศไทยประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้เอกชนสร้างสถานบริการส่งเสริมสุขภาพให้แก่ประชาชน โดยมีมาตรการสร้างแรงจูงใจต่างๆ เช่น การลดภาษีนำเข้าอุปกรณ์กีฬา การได้รับสิทธิพิเศษตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน

4. พัฒนาผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน โดย

4.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันสนับสนุนให้มีอาสาสมัครผู้นำกีฬา ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นผู้ริเริ่ม ประสานงาน และจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาให้กับประชาชนเป็นประจำ

4.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงมหาดไทย สมาคมกีฬาจังหวัด และคณะกรรมการกีฬาจังหวัดจัดให้มีการพัฒนาผู้นำกีฬามวลชนอย่างต่อเนื่อง โดยวิธีการต่างๆ เช่น การฝึกอบรม การสัมมนา การจัดงานระดับจังหวัด ระดับประเทศ

5. ระดมทรัพยากรจากภาครัฐและภาคเอกชน โดย

การกีฬาแห่งประเทศไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จัดสรรงบประมาณที่มาจากภาครัฐหรือจากแหล่งเงินอื่น เพื่อสนับสนุนโครงการและกิจกรรมการกีฬา

เพื่อมวลชนขององค์กรกีฬาทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ให้มากพอที่องค์กรเหล่านั้นสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. จัดกิจกรรมกีฬาสำหรับบุคคลกลุ่มพิเศษอย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดย

6.1 หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานภาคเอกชน จัดทำแผนปฏิบัติการและจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ตามแผนให้แก่บุคคลกลุ่มพิเศษทุกประเภท เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ยากจนในเมืองและชนบท ผู้ติดยาเสพติด ชาวเรา ผู้ต้องขัง พร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์และผู้ฝึกสอนบุคคลประเภทต่างๆ เหล่านี้ โดยเฉพาะในการจัดกิจกรรมกีฬาควรคำนึงถึงการผสมผสานระหว่างการเล่นกีฬา กับนันทนาการ รวมทั้งการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการเล่นกีฬา ให้เหมาะสมกับบุคคลกลุ่มพิเศษแต่ละประเภท

6.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ วิธีการใช้การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา เพื่อส่งเสริมสุขภาพและเพื่อการบำบัดรักษาบุคคลกลุ่มพิเศษ

แผนงานหลักที่ 3 การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เล่นกีฬาได้มีโอกาสทดสอบและพัฒนาความสามารถ ทักษะและจริยธรรม เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยสร้างพื้นฐานและปรับปรุงมาตรฐานของนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน สถานที่และอุปกรณ์การแข่งขัน ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมสโมสร สมาคมอย่างแพร่หลาย รวมทั้งจัดให้มีกองทุน สวัสดิการ สำหรับบุคลากรด้านกีฬา

เป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนงานหลักการพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ มีเป้าหมายสำคัญดังนี้

1. สถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนทุกระดับ สนับสนุนการเล่นและแข่งขันกีฬาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2. มีการแข่งขันกีฬา และจัดระบบการแข่งขันกีฬาภายในประเทศระดับต่างๆ เพื่อการส่งเสริมและยกมาตรฐานการกีฬาของชาติสู่ความเป็นเลิศ

3. มีการจัดการแข่งขันและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศในทุกระดับ ให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์มากขึ้น
4. มีสถาบันผลิตผู้ฝึกสอนกีฬาที่ได้มาตรฐานระดับชาติ โดยเน้นความสามารถ ทักษะ และจริยธรรม อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 สถาบัน
5. มีการพัฒนาผู้ตัดสิน ผู้ฝึกสอนกีฬาที่ได้มาตรฐานของสหพันธ์กีฬานานาชาติ
6. มีศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติเพื่อฝึกนักกีฬาทิมชาติในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาคอีก 4 แห่ง
7. มีสถานกีฬาเพื่อจัดการแข่งขันที่ได้มาตรฐาน เทียบเท่าสนามกีฬาที่ใช้จัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า 1 แห่งต่อ 2 จังหวัด กระจายอยู่ทั่วประเทศ
8. มีศูนย์ซึ่งมีขีดความสามารถให้ยืมหรือให้เช่าวัสดุอุปกรณ์กีฬา ในทุกจังหวัดและทุกอำเภอ
9. มีชมรม สมาคม หรือสโมสรกีฬา เพื่อส่งเสริมและพัฒนากีฬาเพื่อการแข่งขันในทุกจังหวัด และแพร่หลายจนถึงระดับอำเภอ
10. มีกองทุนพัฒนาการกีฬา และสวัสดิการแก่นักกีฬาด้านการกีฬา ทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด อย่างน้อยจังหวัดละ 50 ล้านบาท

แนวทาง

เพื่อให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงานหลัก การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ แนวทางที่สำคัญมีดังนี้

1. จัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรด้านการกีฬา โดย

1.1 หน่วยงานของภาครัฐ ยับได้แก่ การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ร่วมกับหน่วยงานของภาคเอกชนที่มีศักยภาพส่งเสริมการจัดตั้งชมรม สโมสรและสนามกีฬา ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตั้งแต่ระดับจังหวัดถึงระดับอำเภอ ให้คำปรึกษาแก่สมาคมกีฬาสมัครเล่น ให้การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬา การจัดการแข่งขันกีฬา และอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้นมีความก้าวหน้า สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 หน่วยงานทางการกีฬาของรัฐ ประชาสัมพันธ์ เรือรชนและสร้างมาตรฐานสูงใจให้ภาคเอกชนได้เข้าร่วมในการดำเนินการจัดตั้งองค์กรกีฬา และให้การสนับสนุนกิจกรรมทางการกีฬา

1.3 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้มีการออกไปรับรองการประกอบอาชีพผู้ฝึกสอน

2. พัฒนาระบบการจัดการแข่งขันให้ได้มาตรฐาน โดย

2.1 หน่วยงาน องค์กรที่รับผิดชอบการจัดการแข่งขันกีฬาประเภท และระดับต่างๆ ดำเนินการจัดการแข่งขัน และพัฒนาระบบการจัดการแข่งขันให้มีความคล่องตัว เกิดประสิทธิภาพ เช่น กีฬาสถาบันการศึกษา กีฬาระหว่างหน่วยงานกีฬากลุ่มพิเศษ กีฬาชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย สำหรับกีฬาเยาวชนแห่งชาติและกีฬาแห่งชาติ ควรปรับปรุงระบบ โดยให้จังหวัดมีบทบาทมากขึ้น มีการส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันในนามจังหวัด

2.2 องค์กรกีฬาระดับชาติ อันได้แก่ การกีฬาแห่งประเทศไทย กรมพลศึกษา คณะกรรมการโอลิมปิก คณะกรรมการกีฬาทบวงมหาวิทยาลัย กองทัพอไทย รับดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และจัดส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันระดับนานาชาติ

2.3 หน่วยงาน องค์กรที่รับผิดชอบการจัดการแข่งขันกีฬาประเภท และระดับต่างๆ พัฒนามาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬา ในด้านการปรับปรุงกติกา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับการแข่งขัน ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล สนับสนุนกีฬาเฉพาะบางประเภทที่เข้าข่ายเป็นกีฬาสากล พัฒนามุคตาการทางการกีฬา สร้างสถานกีฬาเพื่อจัดการแข่งขันที่มีมาตรฐานขึ้นในจังหวัดต่างๆ โดยมุ่งยกระดับให้สามารถจัดการแข่งขันได้ทั้งระดับชาติ และระดับนานาชาติ

3. พัฒนานักกีฬา มุคตาการกีฬาและจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติเพื่อการแข่งขัน โดย

3.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยจัดให้มีศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติขึ้นในทุกภูมิภาค ประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ หรือทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ จัดตั้งสถาบันผลิตผู้ฝึกสอนกีฬา ที่มีทักษะและความสามารถสูงตามมาตรฐานสากล ให้ได้อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 สถาบัน จัดตั้งโรงเรียนกีฬากระจายไปตามเขตการศึกษาให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น ร่วมกับองค์กรกีฬาระดับจังหวัด การบริหารส่วนจังหวัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาเพื่อความเป็นเลิศขึ้นในทุกจังหวัด

3.2 ชมรม สโมสรหรือองค์กร ซึ่งเป็นผู้ส่งเสริม พัฒนามาตรฐานของนักกีฬา โดยการจัดค่ายกีฬาเพื่อการแข่งขันเป็นระยะๆ ทั้งระดับสถาบัน จังหวัดและระดับชาติ มีการจ้างผู้ฝึกสอนชาวไทยหรือชาวต่างประเทศที่มีความสามารถ รวมทั้งนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาใช้ในการพัฒนามาตรฐานของนักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

3.3 การกีฬาแห่งประเทศไทย ร่วมกับสมาคมกีฬาจัดให้มีการอบรม สอบ และออกไปรับรองการประกอบอาชีพแก่ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน ซึ่งได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสถาบันมาตรฐาน

4. ส่งเสริมการผลิต และให้อุปกรณ์กีฬาที่ได้มาตรฐานภายในประเทศ โดย

4.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงการคลัง นามาตรการจูงใจและสนับสนุนให้เอกชน ลงทุนผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์กีฬาขึ้นภายในประเทศ โดยเน้นคุณภาพที่ได้ระดับมาตรฐาน ในปริมาณและราคาที่เหมาะสม

4.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย กรมพลศึกษาและกระทรวงมหาดไทย ร่วมกันจัดตั้งศูนย์อุปกรณ์กีฬาที่ได้มาตรฐานขึ้นในทุกอำเภอทั่วประเทศ เพื่อบริการแก่นักกีฬา เยาวชน และประชาชนทั่วไป

5. ดูแลและจัดสวัสดิการให้แก่นักกีฬาและบุคลากรทางกีฬาอย่างเหมาะสม โดย

5.1 องค์การต่างๆ หรือสถาบันการศึกษาที่มีการดำเนินกิจกรรมด้านการกีฬา พัฒนาหน่วยงานภายในขึ้น เพื่อทำหน้าที่ดูแลนักกีฬาในโครงการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งด้านการศึกษา และการกีฬา

5.2 รัฐส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนพัฒนาการกีฬา และสวัสดิการแก่บุคลากรด้านการกีฬาขึ้น ในระดับประเทศและระดับจังหวัด และสนับสนุนให้องค์กร สถาบันต่างๆ จัดทำโครงการสวัสดิการสำหรับนักกีฬาและบุคลากรด้านการกีฬา

แผนงานหลักที่ 4 การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากีฬาสากลที่มีศักยภาพหรือกีฬาไทยบางชนิด ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ให้เป็นกีฬาอาชีพได้อย่างมีมาตรฐาน โดยการพัฒนากุศลกรและดำเนินการด้านกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและจำเป็นกับการประกอบอาชีพกีฬา จูงใจให้องค์กรเอกชนร่วมส่งเสริมกิจการกีฬาเพื่อการอาชีพ

เป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนงานหลักการพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ มีเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

1. กีฬาสากลที่มีศักยภาพ ได้แก่ ฟุตบอล กอล์ฟ เทนนิส มวยสากล สุนัขเกอรั โบวลิง วอลเลย์บอล เซปักตะกร้อ แบดมินตัน และการแข่งขันวอลเลย์บอลและจักรยานยนต์ ได้รับการพัฒนาเป็นกีฬาอาชีพที่ได้มาตรฐาน

2. กีฬาไทยที่มีศักยภาพพัฒนาไปสู่กีฬาอาชีพอย่างมีมาตรฐาน คือ มวยไทย

3. มีบุคลากรทางการกีฬา ได้แก่ นักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการ ผู้ตัดสินที่มีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี

4. มี กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถรองรับการดำเนินงานการกีฬาเพื่อการอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีชมรม สมาคม และองค์กรการกีฬาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ที่มีระบบการบริหารและการจัดการแข่งขันมากยิ่งขึ้น โดยให้แพร่หลายทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

6. เอกชนมีส่วนในการสนับสนุนกีฬาเพื่อการอาชีพมากขึ้น

แนวทาง

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงานหลัก การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ แนวทางที่สำคัญมีดังนี้

1. ส่งเสริมกีฬามวยไทยและมวยสากลให้เป็นกีฬาอาชีพที่ได้มาตรฐาน โดย

1.1 ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับกีฬามวย ชับได้แก่ เจ้าของค่ายมวย เจ้าของสนามมวย ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการนักมวย และนักกีฬามวย จัดระเบียบให้เป็นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

1.2 กรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันที่สอนทางกีฬามวยร่วมกับสมาคมมวยอาชีพ ดำเนินการด้านพัฒนารูปลักษณ์ด้านการกีฬามวยด้วยการจัดสอน ชมรม สัมมนาครูงาน เพื่อให้สามารถจัดการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ส่งเสริมให้นำเอาการศึกษาวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มาใช้ในการพัฒนานักกีฬาอาชีพ เพื่อให้มีความสามารถและมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยแสวงหาผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ประโยชน์

1.4 ส่งเสริมให้มีการจัดการแข่งขันชมมวยไทยและมวยสากล อย่างแพร่หลาย ให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพมวยไทย ในฐานะผู้สนับสนุนศิลปะการต่อสู้ประจำชาติ

1.5 ให้มีการควบคุม และยกระดับมาตรฐานการจัดการแข่งขันให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล อันประกอบด้วย การปรับปรุงสนามการแข่งขัน อุปกรณ์การแข่งขันให้ได้

มาตรฐาน โดยนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาใช้ รวมทั้งปรับปรุง ระเบียบ ข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

1.6 ให้องค์การกีฬามวยอาชีพของไทยประสานกับองค์กรมวยอาชีพนานาชาติ ในการกำหนดมาตรฐาน และควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐาน

1.7 สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนา และกองทุนสวัสดิการเพื่อกีฬามวย และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวย

2. ส่งเสริม กีฬาสากลที่มีศักยภาพและเป็นที่ยอมรับให้พัฒนาเป็นกีฬาอาชีพที่ได้มาตรฐาน อันได้แก่ ฟุตบอล เทนนิส กอล์ฟ สกีนอร์ด บadminton โบว์ลิ่ง วอลเลย์บอล และ เปกเกตะกรัก การแข่งขันรถยนต์และจักรยานยนต์

3. ให้มาตรการทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมกิจการกีฬาอาชีพ โดย

3.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยส่งเสริมให้มีการจดทะเบียนประกอบกิจการกีฬาอาชีพ ด้วยการปรับปรุง ระเบียบ ข้อบังคับ ให้เหมาะกับการปฏิบัติ ประชาสัมพันธ์เชิญชวน แสดงให้เห็นผลได้ผลเสียของการจดทะเบียนและไม่จดทะเบียน

3.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย กรมพลศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานทางการกีฬา ร่วมกับเอกชน ทำการศึกษาวิจัย ประชุมสัมมนา เพื่อพัฒนากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอาชีพให้ทันสมัยได้มาตรฐาน ซึ่งส่งเสริมการกีฬาเพื่อการอาชีพ

3.3 การกีฬาแห่งประเทศไทยดำเนินการให้มีและใช้กฎหมายคุ้มครองสิทธิประโยชน์นักกีฬา บุคลากรทางการกีฬา ผู้ชม องค์การ และผู้สนับสนุนกีฬาอาชีพ

3.4 รัฐใช้มาตรการทางภาษี และสิ่งตอบแทนสนับสนุนด้านการผลิตและพัฒนา บุคลากรทางการกีฬา และวัสดุอุปกรณ์ทางการกีฬา การจัดการ สวัสดิการกีฬา การก่อสร้าง สนามกีฬา และการสนับสนุนกีฬาด้านอื่นๆ

4. พัฒนาศูนย์บุคลากรทางการกีฬา โดย

4.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันการศึกษา และกรมพลศึกษา ร่วมกับภาคเอกชนจัดให้มีการสอน อบรม บุคลากรกีฬาอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิธีสอน อบรม สื่อต่างๆ โดยเน้นทั้งปริมาณ และคุณภาพ

4.2 สนับสนุนให้มีการนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการกีฬา มาใช้ในการพัฒนาศูนย์บุคลากรกีฬาอาชีพ

5. จัดตั้งกองทุนพัฒนากีฬา และกองทุนสวัสดิการแก่บุคลากรทางการกีฬาอาชีพ โดย

5.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อจัดหากองทุนเริ่มต้นแก่สมาคมกีฬาอาชีพแต่ละประเภท

5.2 การกีฬาแห่งประเทศไทยสนับสนุนให้องค์กรกีฬาอาชีพในแต่ละประเภท ร่วมกันจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนากีฬา และกองทุนสวัสดิการแก่บุคลากรในประเภทกีฬาอาชีพของตน

แผนงานหลักที่ 5 การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนา และนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา อาทิ วิชาการด้าน สรีรวิทยาการออกกำลังกาย โภชนาการกับการกีฬา จิตวิทยากับการกีฬา ชีวกลศาสตร์การกีฬา เวชศาสตร์การกีฬาและวิศวกรรมและเทคโนโลยีทางการกีฬา มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารีด ความสามารถของผู้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา บุคลากรทางการกีฬา เครื่องมือ อุปกรณ์และ สถานที่สำหรับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

เป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนงานหลักการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มีเป้าหมายสำคัญดังนี้

1. มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา อย่างเพียงพอ กับความต้องการ
2. มีหน่วยงานรับผิดชอบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา สำหรับบริการ ประชาชนและนักกีฬาทุกจังหวัด
3. มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการกีฬาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 เรื่องต่อปี
4. มีศูนย์สารสนเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา ทั้งในระดับชาติและ ระดับภูมิภาค
5. มีการเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาแก่เด็ก เยาวชนและ ประชาชน ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา อย่างเหมาะสมและทั่วถึง
6. มีการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของนักกีฬา นัก เยาวชนและประชาชน รวมทั้งบุคคลกลุ่มพิเศษ เช่น คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส

7. มีการใช้โภชนาการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาขนาด รูปร่าง และประสิทธิภาพในการทำงานของร่างกาย ให้เหมาะสมกับประเภทและชนิดของกีฬา และการออกกำลังกายให้แพร่หลายมากขึ้น

8. มีการใช้เทคโนโลยีการกีฬาเพื่อพัฒนาอุปกรณ์ คุณภาพของสนาม เครื่องป้องกันอุบัติเหตุ และเครื่องมือทดสอบสมรรถภาพสำหรับผู้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา

9. มีเกณฑ์สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของนักกีฬา เด็ก เยาวชนและประชาชนทุกระดับ โดยใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มาพัฒนาให้บรรลุเกณฑ์สมรรถภาพที่พึงประสงค์

10. มีการพัฒนาระบบการทดสอบสมรรถภาพนักกีฬาให้เหมาะสมกับประเภท และชนิดกีฬา รวมทั้งการทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับเด็ก เยาวชนและประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการทดสอบภาคสนาม

11. มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เพื่อควบคุมป้องกันการใช้สารต้องห้ามในนักกีฬา

12. มีการควบคุม ส่งเสริมศูนย์ส่งเสริมสุขภาพให้ได้มาตรฐาน

แนวทาง

เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงานหลัก การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา แนวทางที่สำคัญมีดังนี้

1. จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา โดย

1.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย ทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมและประสานงานให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้บริการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาครอบคลุมทุกจังหวัด

1.2 จัดตั้งหน่วยงานร่วม บริหารโดยสมาคมวิชาชีพต่างๆ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา

1.3 ฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลักด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา

2. ผลิตและพัฒนาบุคลากร ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา โดย

2.1 สถาบันอุดมศึกษาประสานความร่วมมือกับการกีฬาแห่งประเทศไทย และ สมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง จัดทำหลักสูตรในการผลิตบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การกีฬาอย่างต่อเนื่อง

2.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทบวงมหาวิทยาลัยและองค์การเอกชน จัดทำและให้การสนับสนุนทุนอุดหนุนการศึกษา และทุน-อุดหนุนการวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา อย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ

2.3 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการและองค์การเอกชน ร่วมฝึกอบรมบุคลากรประจำการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความสามารถ ในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการกีฬา ไปใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลายในการพัฒนาการกีฬา

2.4 การกีฬาแห่งประเทศไทยและองค์การเอกชน สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา

3. ตรวจหาและพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์กีฬาที่เหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ

3.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย ประสานและร่วมมือกับ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาถึง ประเภท ชนิด วิธีการใช้และการได้มาซึ่งเครื่องมือ และอุปกรณ์กีฬาที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งเครื่องมือทดสอบสมรรถภาพทางกายในห้องปฏิบัติการ และภาคสนาม

3.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลิตหรือส่งเสริมให้มีการผลิตเครื่องมือ อุปกรณ์กีฬาที่เหมาะสม รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ทดสอบอุปกรณ์กีฬา

3.3 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันอุดมศึกษา ทำการศึกษาและพัฒนา วิธีการทดสอบสมรรถภาพทางกายภาพ ในห้องปฏิบัติการและภาคสนาม สำหรับนักกีฬา เด็ก เยาวชนและประชาชน โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศไทย

4. สร้างเกณฑ์สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของนักกีฬา เด็ก เยาวชนและประชาชน โดย

4.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย ด้วยความร่วมมือของหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงสาธารณสุข กรมพลศึกษา กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ สร้างเกณฑ์สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของนักกีฬา เด็ก เยาวชนและประชาชน จากนั้นจึงประชาสัมพันธ์เกณฑ์สมรรถภาพดังกล่าว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปยอมรับ และนำไปใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถภาพ

4.2 รัฐให้การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเกณฑ์ที่พึงประสงค์ ดังกล่าว โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ

5. ส่งเสริมให้มีการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาในการพัฒนาการกีฬา โดย

5.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องใช้สื่อประเภทต่างๆ และด้วยวิธีการหลากหลาย เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเห็นความสำคัญของวิชาการในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา โดยเฉพาะในเรื่องที่ประชาชนสามารถนำมาใช้ได้ทันที และด้วยความสะดวก

5.2 สถาบันอุดมศึกษาและกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงศึกษาธิการ ควรผสมผสานความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เข้าในหลักสูตรทุกระดับการศึกษา โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

5.3 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข กรมพลศึกษา สถาบันอุดมศึกษา สมาคมกีฬาต่างๆ ควรนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มาใช้ในการพัฒนาการกีฬา อาทิ การจัดคนให้เหมาะสมกับกีฬา การคัดเลือก การฝึกซ้อมและบำรุง การทดสอบสมรรถภาพ การป้องกันรักษา และฟื้นฟูสภาพการบาดเจ็บจากการกีฬา รวมทั้งการจัดโปรแกรมการฝึก และพัฒนาสมรรถภาพที่เหมาะสมกับผู้ออกกำลังกายและนักกีฬา ตลอดจนถึงบุคคลกลุ่มพิเศษ

5.4 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักคณะกรรมการอาหารและยา ส่งเสริมให้มีการใช้ความรู้ด้านโภชนาการในการพัฒนา ขนาด รูปร่างและประสิทธิภาพการทำงานรองร่างกาย ให้เหมาะสมกับชนิดและประเภทกีฬาที่เล่น

5.5 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในกระทรวงศึกษาธิการ เช่น กรมพลศึกษา กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ และหน่วยงานเอกชนที่เหมาะสม ใช้เทคโนโลยีการกีฬาเพื่อ

พัฒนาคุณภาพของสนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา เครื่องป้องกันอุบัติเหตุทางการกีฬา ตลอดจนเครื่อง มือทดสอบสมรรถภาพสำหรับผู้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา

5.6 สนับสนุนการดำเนินการศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามนักกีฬา ให้มีอุปกรณ์ที่ ทันสมัย และมีมาตรฐานในการตรวจสอบในระดับสากล รวมทั้งจัดให้มีระบบการควบคุม ป้องกันการใช้สารต้องห้ามให้มีประสิทธิภาพ

6. จัดตั้งศูนย์สารสนเทศและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ได้ทั้งในประเทศและต่าง ประเทศ โดย

การกีฬาแห่งประเทศไทย แลวงหาทรัพยากรที่จำเป็น และเร่งรัดดำเนินการใน การจัดตั้งศูนย์สารสนเทศด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการกีฬาที่ทันสมัยได้มาตรฐาน และ สามารถให้บริการได้ทั่วถึงทั้งในระดับประเทศ และครอบคลุมทุกจังหวัด

แผนงานหลักที่ 6 การพัฒนาการบริหารการกีฬา

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาการบริหารการกีฬาของประเทศ ให้มีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น มีส่วน ร่วมในการพัฒนาการบริหารการกีฬา

เป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนงานหลักการบริหารการกีฬา มีเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

1. มีการกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรหลักจึงสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ในการประสานความร่วมมือและความรับผิดชอบ กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารการกีฬาของประเทศ ให้ดำเนินงานได้บรรลุผลสำเร็จตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่ง ชาติ

2. มีองค์กรทั้งจากภาครัฐและเอกชน จึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการกีฬาของ ประเทศ มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารและปฏิบัติงานตามแผนงานหลักทั้ง 6 แผน ในแผน พัฒนาการกีฬาแห่งชาติได้อย่างมีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ

3. มีศูนย์สารสนเทศด้านการกีฬาในระดับประเทศ ระดับภาคและระดับจังหวัด ซึ่งได้ มาตรฐานและมีประสิทธิภาพในการบริหารการกีฬา และการให้บริการเกี่ยวกับการกีฬา

4. มีสมาคมและชมรมกีฬารัฐที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งมีชมรมและสโมสรกีฬา ในระดับอำเภอเพิ่มขึ้น

5. มีคณะกรรมการกีฬารัฐ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในสัดส่วนที่เหมาะสม สามารถร่วมกันบริหารการกีฬาของจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีเอกภาพ

6. มีสถานกีฬา อู่ปรกรณ์กีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวกในการออกกำลังกาย และเล่นกีฬา ซึ่งอยู่ในสภาพที่เหมาะสมและมีปริมาณที่เพียงพอ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

7. มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเกี่ยวกับการกีฬา ซึ่งเหมาะสมกับยุคสมัย และเอื้ออำนวยต่อการบริหารและพัฒนาการกีฬาของประเทศ

8. มีผลงานจากการศึกษาและวิจัย เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาการกีฬาเพิ่มมากขึ้น

9. มีการกีฬาแห่งประเทศไทยรับผิดชอบการติดตาม และประเมินผลการพัฒนาการกีฬาของประเทศอย่างเป็นระบบ

แนวทาง

เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นมาของแผนงานหลักการพัฒนาการบริหารการกีฬา แนวทางที่สำคัญมีดังนี้

1. พัฒนาองค์กรหลักในการบริหารการกีฬา ให้ทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย

1.1 องค์กรหลักในการบริหารการกีฬา ทายาทและอาสาสมัคร และงบประมาณสนับสนุนที่เหมาะสมกับการปฏิบัติการกิจการในความรับผิดชอบ รวมทั้งมีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรประจำการที่มีอยู่ ให้สามารถประสานความร่วมมือและความรับผิดชอบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการกีฬา

1.2 องค์กรหลักในการบริหารการกีฬา ร่วมกันพัฒนารูปแบบการประสานความร่วมมือ และความรับผิดชอบที่มีประสิทธิภาพกับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดประชุมเชิงปฏิบัติการและสัมมนา เพื่อประสานงานและประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3 การกีฬาแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแปลงแผนการพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติ และประสานแผนปฏิบัติงานพัฒนาการกีฬาอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี

2. สร้างเสริมความเป็นเอกภาพในการบริหาร และพัฒนาการกีฬาพร้อมกับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดย

2.1 ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และพัฒนาการกีฬาของประเทศใช้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ เป็นแผนแม่บทในการบริหาร และปฏิบัติงานกีฬา

2.2 องค์กรต่างๆ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารและพัฒนาการกีฬาของประเทศ ได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการ ให้ร่วมรับผิดชอบแผนงานหลักทั้ง 6 แผน ในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ดังนี้

2.2.1 กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และการกีฬาแห่งประเทศไทย ร่วมรับผิดชอบแผนงานหลักที่ 1 การพัฒนาการกีฬารับพื้นฐาน

2.2.2 กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงกลาโหม ทบวงมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งประเทศไทยและองค์กรเอกชน ร่วมรับผิดชอบแผนงานหลักที่ 2 การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน

2.2.3 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการและองค์กรเอกชน ร่วมรับผิดชอบแผนงานหลักที่ 3 การพัฒนาการกีฬาเพื่อความบันเทิง

2.2.4 องค์กรเอกชนและการกีฬาแห่งประเทศไทย ร่วมรับผิดชอบแผนงานหลักที่ 4 การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ

2.2.5 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมรับผิดชอบแผนงานหลักที่ 5 การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา

2.2.6 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม ทบวงมหาวิทยาลัย และองค์กรเอกชน ร่วมรับผิดชอบแผนงานหลักที่ 6 การพัฒนาการบริหารการกีฬา

2.3 องค์กรภาคเอกชนได้รับการจูงใจ และการสนับสนุนให้มีบทบาท และความร่วมมือมากขึ้น ในการร่วมบริหารและพัฒนาการกีฬาของประเทศกับองค์กรภาครัฐ

2.4 ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการกีฬาของประเทศ ได้รับการสนับสนุนและการควบคุมดูแลให้ใช้บุคลากร งบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ด้านการกีฬา ร่วมกัน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ

3. เฝ้าระวังการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศด้านการกีฬาในระดับประเทศ ระดับภาคและระดับจังหวัด โดย

3.1 องค์กรหลักในการบริหาร และพัฒนาการกีฬาให้การสนับสนุนด้านทรัพยากร ดำเนินการบริหารและดำเนินงานจัดตั้งศูนย์สารสนเทศการกีฬาแห่งประเทศไทย รวมทั้งสำหรับการพัฒนาศูนย์สารสนเทศการกีฬาในระดับภาค และระดับจังหวัด เพื่อให้มีระบบสารสนเทศและการให้บริการสนเทศ ด้านการกีฬาที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

3.2 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบสารสนเทศและการให้บริการสนเทศ ด้านการกีฬาให้เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกัน ทั้งในระดับประเทศ ระดับภาคและระดับจังหวัด รวมทั้งปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพในการใช้งานอยู่เสมอ

4. พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์การกีฬา โดย

4.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการและองค์กรเอกชน ร่วมกันประชาสัมพันธ์เพื่อมุ่งปลูกจิตสำนึกของเด็กเยาวชนและประชาชน ให้มีนิสัยรักการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

4.2 องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์การกีฬา ร่วมกันปรับปรุงรูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของภารกิจ และธรรมชาติของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นหลัก

5. พัฒนาสมาคมและชมรมกีฬาจังหวัด รวมทั้งสนับสนุนการจัดตั้งชมรมและสโมสรกีฬาในระดับอำเภอ ให้สามารถบริหารและพัฒนาการกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง โดย

5.1 พัฒนาสมาคม และชมรมกีฬาจังหวัด โดย

5.1.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง ให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณ คำแนะนำและการประสานงาน แก่สมาคมและชมรมกีฬาจังหวัดอย่างเหมาะสมตามเหตุผลความจำเป็น

5.1.2 การกีฬาแห่งประเทศไทย รณรงค์ให้องค์กรเอกชนให้การสนับสนุนเพิ่มเติมมากขึ้น แก่สมาคม และชมรมกีฬาจังหวัด

5.2 ปรับปรุงองค์ประกอบ และการบริหารงานของคณะกรรมการกีฬาจังหวัด เพื่อให้สามารถร่วมกันพัฒนาการกีฬาของจังหวัดได้อย่างมีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ โดย

5.2.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการกีฬา

จังหวัด ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมขึ้น รวมทั้งร่วมกันกำหนดนโยบาย เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ขอบข่ายความรับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับ

5.2.2 คณะกรรมการกีฬาจังหวัด ได้รับการสนับสนุน และดูแลจาก องค์การที่เกี่ยวข้องในการบริหารบุคลากร งบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ด้านการกีฬา ของจังหวัด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการ พัฒนาการกีฬาระดับจังหวัด

5.3 สนับสนุนการจัดตั้งชมรมและสโมสรกีฬาในระดับอำเภอ โดย

5.3.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับองค์การที่เกี่ยวข้อง ทุ่มใจและ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรม และสโมสรกีฬาในระดับอำเภอให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น

5.3.2 การกีฬาแห่งประเทศไทยรณรงค์ให้องค์กรเอกชนในส่วนภูมิภาค และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ให้การสนับสนุนเพิ่มมากขึ้นในการจัดตั้งพัฒนาชมรม และสโมสร กีฬาของท้องถิ่น

6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีสถานกีฬา อุปกรณ์กีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ซึ่งอยู่ในสภาพที่เหมาะสมและมีปริมาณที่เพียงพอ ทั้งในส่วน กลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดย

6.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา ร่วมกันจัด สรรงบประมาณ บุคลากร สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสม สำหรับการดำเนินงานให้ มีสถานกีฬา อุปกรณ์กีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวกในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ซึ่งอยู่ ในสภาพที่เหมาะสมและมีปริมาณที่เพียงพอตามพื้นที่เป้าหมาย

6.2 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับองค์การที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ซึ่งมีสถานกีฬา ในความรับผิดชอบ ติดตามดูแลและพัฒนาสถานกีฬา อุปกรณ์กีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการออกกำลังกาย และเล่นกีฬา ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม และมีปริมาณที่เพียงพออยู่เสมอ

6.3 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับองค์การที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ซึ่งมีสถานกีฬา ในความรับผิดชอบ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตามพื้นที่เป้าหมายมาใช้ประโยชน์ของสถาน กีฬา อุปกรณ์กีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวกในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา รวมทั้งให้มี ส่วนสนับสนุนในการบำรุงรักษาและการพัฒนาสถานกีฬา อุปกรณ์กีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างต่อเนื่อง

6.4 การกีฬาแห่งประเทศไทย ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม งูใจและส่งเสริมให้สถานประกอบการในประเทศ ผลิตอุปกรณ์กีฬาราคาประหยัด และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นคุณค่า รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย

7. ทบทวนและปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเกี่ยวกับการกีฬา ให้เหมาะสมกับยุคสมัย และเอื้อต่อการบริหารและพัฒนาการกีฬาของประทศ โดย

7.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และดำเนินการปรับเปลี่ยน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเกี่ยวกับการกีฬาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

7.2 รัฐใช้มาตรการทางภาษีและสิ่งตอบแทน สนับสนุนด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการกีฬา และวัสดุอุปกรณ์ทางการกีฬา การจัดการ ผลิตกีฬากีฬา การก่อสร้างสถานกีฬา และการสนับสนุนกีฬาในด้านอื่นๆ

8. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหาร และพัฒนาการกีฬา โดย

8.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย ประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาผลิต นักวิชาการ และนักวิจัยด้านการบริหารและพัฒนาการกีฬาให้เกิดผลเชิงรูปธรรม

8.2 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรเอกชน จัดสรรทุนอุดหนุนการศึกษา และการวิจัยเกี่ยวกับการบริหาร และพัฒนาการกีฬา เพื่อเพิ่มทุนปริมาณและคุณภาพของผลงานวิชาการในด้านนี้

8.3 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และสัมมนาให้แก่บุคลากรประจำการระดับหัวหน้างานด้านการกีฬา ให้มีความรู้ความสามารถในการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการกีฬา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.4 การกีฬาแห่งประเทศไทย ส่งเสริมให้มีการศึกษารววิจัย การบริหาร และการพัฒนาการกีฬา ในด้านการพัฒนาระบบการบริหารกองทุนพัฒนาการกีฬา การใช้สนามกีฬาให้เกิดประโยชน์สูงสุด การพัฒนาระบบการแข่งขัน การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาพัฒนาการกีฬา เป็นต้น

9. ติดตามและประเมินผลการพัฒนาการกีฬาอย่างเป็นระบบ โดย

9.1 การกีฬาแห่งประเทศไทยส่งเสริมให้ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และพัฒนาการกีฬาของประทศ ติดตามและประเมินผลการทำงานรององค์กรของตนอย่างเป็นระบบที่เหมาะสม

9.2 การกีฬาแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดสร้างดัชนีชี้วัดความสำเร็จของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2

9.3 การกีฬาแห่งประเทศไทยรับผิดชอบการติดตาม และประเมินผลการพัฒนาการกีฬาของประทศ ตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ โดยดำเนินการ 2 ครั้ง คือ ในระยะครึ่งแผนและเมื่อสิ้นสุดแผน รวมทั้งมีการติดตามความก้าวหน้าตามแผนประจำปี

9.4 การกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการกีฬา

ตอนที่ 3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์

กู๊ด (Good, 1969) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งตีพิมพ์ออกมาตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันไปเป็นลำดับ มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่นพับ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอข่าวสารและสิ่งที่น่าสนใจทั่วไป ตามปกติกำหนดออกเป็นรายวันหรือรายสัปดาห์ แต่ดำเนินการศึกษาอาจออกเป็นรายปักษ์หรือรายเดือนก็ได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2529) กำหนดว่า หนังสือพิมพ์มีค่าเขียนและภาพ ไม่มีเสียงมนุษย์ ผู้อ่านจะอ่านเร็วอย่างไรก็ได้ จะพลิกไปอ่านข้างหน้าก็ได้ จะกลับไปอ่านข้างหลังก็ได้ จะนั่งคิดนิมิตร์ทรงของอย่างไรก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535) กำหนดว่า หนังสือพิมพ์คือ แหล่งให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาชน ข่าวสารและความรู้ที่นั้นสามารถเก็บบันทึกไว้ เพื่อวิเคราะห์ได้อย่างเป็นหลักฐาน สามารถทบทวนข่าวและความรู้ได้

ครุณี หิรัญรักษ์ (2529) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่ง ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสังคม มนุษย์เราจะสามารถทราบข่าวสารเหตุการณ์ และสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ว่าใกล้ และไกลตัวได้จากหนังสือพิมพ์

ไพรัช พลับพลา (2538) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์คือ สิ่งตีพิมพ์ที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิงแก่ประชาชน ตีพิมพ์จำหน่ายสม่ำเสมอ ตามระยะเวลาที่กำหนด

สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ คือสิ่งตีพิมพ์ที่ออกมาเป็นประจำตามระยะเวลาที่กำหนด มีลักษณะเป็นสื่อที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิงแก่ประชาชน นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังเป็นสื่อที่ใกล้ชิดกับประชาชน เป็นสื่อที่ประชาชนสามารถทักท้วงติงตัวไปได้สะดวก จะนำมาอ่านเมื่อใด ที่ไหนก็ได้ ทำให้การเก็บบันทึกข่าวสารข้อมูลต่างๆ จากหนังสือพิมพ์ทำได้โดยง่าย ซึ่งหนังสือพิมพ์ไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้เป็นอย่างดี

3.2 ความเป็นมาของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ในประเทศไทย กำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยก่อนหน้าที่จะมีหนังสือพิมพ์เกิดขึ้น ได้มีชาวอังกฤษชื่อ ร้อยเอกเจมส์ โลว์ ซึ่งรับราชการอยู่ในประเทศอินเดีย และเป็นผู้มีความรู้หนังสือไทย ได้ทำการแปลตีพิมพ์ภาษาไทยขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดพิมพ์ตำรา ไวยากรณ์ไทยขึ้นใช้สอนชาวอังกฤษด้วยกันเอง ต่อมาจึงได้มีการขยายวงงานออกไปเพื่อเป็นกิจกรรมหนังสือต่างๆ (ศุภณี นีริฎวรภัทร์, 2529: 22-39)

กิจการหนังสือพิมพ์ไทยในปัจจุบัน เริ่มจากการจัดการของกลุ่มชาวต่างประเทศที่เข้ามาตั้งหลักฐานในประเทศไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกมิชชันนารีอเมริกัน ในปี พ.ศ.2378 คณะมิชชันนารีอเมริกันได้ส่ง หมอแคนเมียร์ บรัดเลย์ ได้นำเครื่องพิมพ์จากโรงพิมพ์ในสิงคโปร์ ซึ่งพวกมิชชันนารีใช้พิมพ์หนังสือสอนศาสนาภาษาไทยเข้ามาในประเทศไทยด้วย และได้ทำหน้าที่ควบคุมการก่อตั้งโรงพิมพ์ในเมืองไทยด้วยตนเอง ต่อมาหมอบรัดเลย์ได้ออกหนังสือพิมพ์เล่มแรกขึ้นในประเทศไทย ชื่อหนังสือพิมพ์บางกอก ริกอร์เดอร์ (Bangkok Recorder) ได้พิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นับเป็นหนังสือพิมพ์ข่าวรายปักษ์เล่มแรกของประเทศไทย หนังสือพิมพ์ที่ออกโดยหมอบรัดเลย์ในรัชกาลที่ 3 อีกฉบับหนึ่งได้แก่ หนังสือบางกอกคาเลนดาร์ (Bangkok Calendar) ซึ่งเป็นหนังสือภาษาอังกฤษที่ออกรายปี และบันทึกเหตุการณ์สำคัญหลายอย่างในอดีตเพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา

ในรัชกาลที่ 4 ได้มีการพิมพ์หนังสือราชการจากขุนเบกษา ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่ไม่มีกำหนดออก มีจุดประสงค์เพื่อแจ้งข่าวราชการโดยตรง ในปี พ.ศ.2417 ได้มีการพิมพ์หนังสือรายสัปดาห์ชื่อว่า คุรุโณวาท ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับแรกของคนไทย ที่พิมพ์เผยแพร่สู่ประชาชนมีเนื้อหาครอบคลุมข่าว เรื่องราวเกี่ยวกับราชการข่าวต่างประเทศ สุภาษิตสอนใจ บทกวี โคลง

ฉันท์ ภาพย์ กลอน บทละคร นิทาน นิยาย จดหมายเหตุ มีการแจ้งการโฆษณาสินค้า ซึ่งนับว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะและการเสนอข่าวสาร คล้ายกับหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันมาก

ในรัชกาลที่ 5 วงการหนังสือพิมพ์มีการตื่นตัวอย่างมาก มีหนังสือพิมพ์รายวันและรายอื่นๆ หลายฉบับ เช่น ข่าวราชการ (2418-2419) สารราชฎี (2436-2466) จีนโนตยามวารศัพท์ (2441-2466) หนังสือพิมพ์ไทย (2450-2451) กรุงเทพฯเดลิเมต์ (2441-2476) หนังสือพิมพ์รายวันเหล่านี้ได้มีอายุต่อมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 6

ในสมัยรัชกาลที่ 6 กิจการด้านหนังสือพิมพ์มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา หนังสือพิมพ์เป็นสื่อกลางของการถ่ายทอดความคิดเห็น เรื่องราวต่างๆ เรียบโดยผู้มีความรู้และมีการศึกษา

ในสมัยรัชกาลที่ 7 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ในปี พ.ศ.2475 หนังสือในยุคนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ทั้งในด้านรูปลักษณ์และการพาดหัวข่าว นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังถูกควบคุมเสรีภาพด้วย พระราชบัญญัติสมุดเอกสารและหนังสือพิมพ์ พุทธศักราช 2475

ในสมัยรัชกาลที่ 8 จนถึงสมัยปัจจุบัน หนังสือพิมพ์ได้มีวิวัฒนาการที่แตกต่างไปจากเดิมมาก ทั้งในด้านรูปลักษณ์ เนื้อหาและการดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลซึ่งมีวิธีการควบคุมโดยการออกพระราชบัญญัติและประกาศต่างๆ เพื่อใช้บังคับพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญมากฉบับหนึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484

หนังสือพิมพ์ของไทยในปัจจุบัน ดำเนินกิจการโดยเอกชนในรูปของบริษัทจำกัดหรือหุ้นส่วนบุคคล ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชน มีคู่แข่งประเภทอื่น เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร ฯลฯ ที่สามารถเรียกความสนใจจากผู้อ่านผู้ดูและผู้ฟังได้อย่างมากมาย การเสนอข่าวสารเพื่อความบันเทิงอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ หนังสือพิมพ์ยุคใหม่จึงต้องสนองความต้องการของผู้อ่าน โดยเป็นเนื้อหาสาระบันเทิงด้วย เพื่อให้แข่งขันกับสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ ได้

3.3 คุณสมบัตินของหนังสือพิมพ์

ชาย อุบลนครประชาภิรักษ์ (2511) ได้เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหนังสือพิมพ์ กับ วิทยุและโทรทัศน์ไว้ดังนี้

หนังสือพิมพ์	วิทยุและโทรทัศน์
1. เก็บเป็นหลักฐานได้ยั่งยืน	1. ฟังแล้วหมดไป
2. ใช้สอบข้อเท็จจริงได้ แก้ไขได้	2. ทดสอบได้ยาก
3. อ่านเมื่อใดก็ได้ตามความสะดวก	3. รับได้เฉพาะเวลากำหนด
4. สามารถให้ข่าวละเอียดกว่าและติดตามข่าวได้เสมอ ถ้าหากมีเนื้อหาการทำฉบับพิเศษได้	4. ทำไม่ได้เพราะติดขัดด้วยเวลา
5. เอกชนเป็นเจ้าของฉะนั้นจึงมีความคิดแตกต่างกันได้มาก	5. เป็นของราชการเป็นส่วนมาก ความเห็นจึงสอดคล้องไม่แตกต่างกัน
6. เปิดโอกาสรับความคิดเห็น และคำร้องทุกข์ของราษฎรได้มากกว่า	6. เปิดโอกาสรับความคิดเห็นและคำร้องทุกข์ของราษฎรได้น้อย

จุมพล รอดคำดี (อ้างถึงใน ประพนธ์ ณ บางช้าง, 2539) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ของหนังสือพิมพ์ว่า การที่จะใช้สื่อประเภทหนังสือพิมพ์ ควรจะทำความเข้าใจกับคุณสมบัติ ตลอดจนข้อจำกัดของสื่อ เพื่อจะใช้ได้อย่างถูกต้องตามความต้องการ และคุ้มค่าต่อการดำเนินงาน คุณสมบัตินี้ของหนังสือพิมพ์ มีดังต่อไปนี้

1. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่สื่อสารโดยตัวอักษรและภาพนิ่ง
2. เนื้อหา ข่าวสารต่างๆ ในหนังสือพิมพ์เสื่อมสลายง่าย
3. ในการส่งข่าวสารไปยังผู้รับโดยหนังสือพิมพ์ จำเป็นต้องอาศัยพาหนะอื่น มิได้ทำการส่งสารโดยตรงไปยังผู้รับ
4. หนังสือพิมพ์สามารถจะให้เนื้อหาได้อย่างละเอียด
5. ภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ จะมีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้สื่อสารได้ง่ายที่สุด และรวดเร็วที่สุด
6. ตามข่าวในหนังสือพิมพ์ สามารถสื่อสารได้ด้วยตัวของตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องเห็นถึงองค์ประกอบ และความงามของภาพมากนักไป
7. สามารถกำหนดขนาด เพื่อสะดวกต่อการนำติดตัวไปอ่านที่ใดก็ได้
8. การอ่านหนังสือพิมพ์ไม่จำเป็นต้องเป็นเวลาที่แน่นอนตายตัว จะอ่านเมื่อใดก็ได้

ข้อดีของหนังสือพิมพ์

1. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่สามารถเก็บข้อมูลไว้ และนำมาอ้างอิงได้ในภายหลัง
2. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีราคาถูก

3. หนังสือพิมพ์สามารถเสนอเนื้อหาได้อย่างละเอียด และผู้อ่านสามารถย้อนกลับมาอ่านได้อีก
4. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา สามารถนำติดตัวไปได้ง่าย และสะดวกต่อการอ่านตรงจุดใดก็ได้ ที่มีแสงสว่างพอ
5. หนังสือพิมพ์สามารถเสนอได้ทั้งภาพและตัวอักษร ทำให้ง่ายต่อการเข้าใจ
6. หนังสือพิมพ์ช่วยในการเสนอแนะ หรือชี้ให้เห็นแก่สังคมหรือผู้อ่าน
7. หนังสือพิมพ์เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้มีโอกาสเลือกรับข่าวสารต่างๆ ได้

ข้อจำกัดของหนังสือพิมพ์

1. ผู้รับสารที่อ่านหนังสือไม่ออก จะไม่สามารถรับสื่อประเภทนี้ได้
2. ข่าวสารในหนังสือพิมพ์ลลายตัวได้ง่าย
3. เป็นการมองข่าวสารในวงแคบ จะรายงานเหตุการณ์ตามสิ่งที่ตนเองเห็นเท่านั้น ดังนั้นผู้รับจะต้องมีวิจารณญาณ
4. หนังสือพิมพ์จะส่งข่าวสารไปถึงผู้รับได้ช้า เพราะต้องอาศัยพาหนะนำพาไป

3.4 บทบาทของหนังสือพิมพ์ในด้านให้การศึกษา

หนังสือพิมพ์ได้ช่วยส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ให้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในด้านการเรียนการสอน สามารถใช้ได้ครบทุกวิชา ครูจึงควรแนะนำให้นักเรียนอ่านเป็นประจำ และควรฝึกให้รู้จักวิเคราะห์เนื้อหาด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2522) กล่าวถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการศึกษาว่า หากจะพิจารณาถึงผลที่ผู้อ่านได้รับแล้ว หนังสือพิมพ์ให้คุณค่าทางการศึกษาดังนี้

1. ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางขึ้น ข่าวและสารคดีบางเรื่องอาจช่วยเสริมสร้าง และเพิ่มพูนความรู้ในวิชาที่เรียนได้กว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ความเป็นไปของวงการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน ได้อย่างดีอีกด้วย
2. ช่วยปลูกฝังนิสัยให้เป็นคนรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

3. ช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดวิจารณ์เนื้อหาและเรื่องราวต่างๆ จากการอ่าน
ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

4. ทำให้ทราบความเคลื่อนไหว ในการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ทำให้มีความรู้
รอบตัว

5. ชำวงการเมืองการปกครอง ทำให้ผู้อ่านรู้นโยบายการปกครองประเทศ รู้
หน้าที่พลเมืองที่ดี และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

6. ทำให้ทราบความเป็นไปของประเทศต่างๆ ในโลก ทราบความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศจึงมีประโยชน์ต่อการศึกษาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ

7. ชำอาชญากรรม เป็นตัวอย่างในแง่ของศีลธรรมและความประพฤติ มี
ประโยชน์ด้านการศึกษาพฤติกรรมของคนในสังคมทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา

8. ให้ความรู้ทางสุขภาพ การรักษานามัย และการป้องกันโรค

9. ชำเกี่ยวกับศาสนา ธรรมเนียม ขนบธรรมเนียมประเพณี

10. ให้นำไปเป็นประวัติศาสตร์ นำไปเก็บเป็นหลักฐานอ้างอิงได้

11. ใช้วิเคราะห์เหตุการณ์ในขณะนั้นได้

12. นำมาเป็นอุปกรณ์การวิจัยการนอนในห้องเรียนได้โดยตรง เช่น

ก. ฝึกทักษะในการอ่าน การย่อความ ศึกษาแบบอย่างของการเขียน
ลักษณะต่างๆ ฝึกทักษะการพูดหลังการอ่านหนังสือพิมพ์

ข. ให้นำเข้าสู่บทเรียน ประกอบเนื้อหาบางตอน เป็นต้น

ครูฉวี จิรัญรักษ์ (2529) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ให้ข้อเท็จจริงที่สำคัญ หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ประกาศเกี่ยวกับ
เรื่องเวลาการประชุม ประกาศข้อเท็จจริงที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน หนังสือ
พิมพ์จะบริการสมาคมบำเพ็ญประโยชน์ โดยอาศัยความเร็วทันต่อเหตุการณ์ มีความถูกต้อง

2. หนังสือพิมพ์ให้การศึกษา หนังสือพิมพ์จะให้ความรู้ให้การศึกษาในด้านที่
เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยา การเมือง การปกครอง การ
แพทย์ การเกษตรกรรมศาสตร์ เป็นต้น ความรู้เหล่านี้ผู้อ่านจะได้รับจากการอ่านคอลัมน์
และบทความต่างๆ

3. หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญต่อข่าว หนังสือพิมพ์จะต้องให้ความสำคัญต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สถานที่หรือเหตุการณ์และความสำคัญเหล่านี้ต้องสอดคล้องกับความตดและความทันต่อเหตุการณ์

4. หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของประชาชน หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เราสนใจผ่านทางหน้าหนังสือพิมพ์ โดยออกมาในรูปของบทความ หรือคอลัมน์ประเภทต่างๆ

5. หนังสือพิมพ์ส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน หนังสือพิมพ์จะทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและการเติบโตของชุมชน ไม่ว่าในด้านการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์ชุมชนให้โลกภายนอกได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลง หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ที่รื้อบกรรองของชุมชนให้ประชาชนทราบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุง

6. หนังสือพิมพ์เป็นสถาบันย่อยในการให้บริการประชาชน หนังสือพิมพ์ให้บริการแก่ประชาชนเพราะเป็นลักษณะธรรมชาติของหนังสือพิมพ์นั่นเอง

7. หนังสือพิมพ์ผลิตข่าวและการโฆษณา เมื่อมีการติดต่อสื่อสาร ข่าวสารจึงเป็นสิ่งจำเป็น การโฆษณาสินค้าจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้น หนังสือพิมพ์จึงมีบทบาทสำคัญในการให้บริการ

8. หนังสือพิมพ์สร้างธุรกิจชุมชน หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานวงการธุรกิจกับประชาชนในชุมชน โดยการเป็นสื่อกลางในการโฆษณาสินค้าเพื่อให้ลูกค้าได้ผลประโยชน์ ประชาชนสามารถเลือกซื้อสินค้าได้จากการอ่านโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์

9. หนังสือพิมพ์ที่กักรับและคุ้มกันประชาชน หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ประสานงานกับผู้พิทักษ์รักษากฎหมาย ในบางอย่างไม่เป็นอย่างไร การตีพิมพ์ข่าวสารด้านอาชญากรรม ทำให้ประชาชนได้ทราบและหาวิธีป้องกัน หนังสือพิมพ์ยังช่วยประชาชนปกป้องคุ้มกันความบริสุทธิ์จากการกล่าวหาที่ไม่ยุติธรรมอีกด้วย

10. หนังสือพิมพ์ปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ปกป้องประชาชน ในระบอบสังคมที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะสิทธิมนุษยชนในด้านการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น

จตุรนต์ เพรรมุณี (2530) กล่าวถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ว่ามีบทบาทต่อสังคมและวัฒนธรรมหลายประการ เช่น เป็นเครื่องมือในการบันทึกเรื่องราวต่างๆ ให้ถ่ายทอดจากคนหนึ่ง

ไปยังอีกคนหนึ่ง หรือจากคนกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง หรือจากคนรุ่นหนึ่งถ่ายทอดมายังอีกรุ่นหนึ่งได้ หนังสือพิมพ์จึงเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ

สุกัญญา ตีระวนิช (2531) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการช่วยรณรงค์เพื่อผลประโยชน์ของสาธารณชน เสนอให้ประชาชนได้ทราบถึงสิ่งที่ชั่วร้ายบางประการในสังคม สร้างความบันเทิงให้แก่ผู้อ่าน ตลอดจนให้คำแนะนำผู้อ่านในด้านต่างๆ

ชรัมม์ (Schramm 1964) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือพิมพ์ว่า หนังสือพิมพ์สามารถเป็นสะพานเชื่อมระหว่างสังคมใหม่ ทำให้สถานที่ไกลเป็นที่ใกล้ได้ ขจัดการแยกตัวอยู่อย่างโดดเดี่ยว หนังสือพิมพ์ยังสามารถดึงความสนใจของประชาชนให้มาอยู่ที่การพัฒนาประเทศได้ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังสามารถกระตุ้นให้ประชาชน เกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าให้รักชีวิตที่ดีกว่าเดิม เปลี่ยนทัศนคติด้านลบเพื่อให้เกิดการพัฒนาในสิ่งที่เป็นไปได้ หนังสือพิมพ์ก็เปรียบเสมือนดาบสองคมอาจใช้เพื่อเป็นประโยชน์ เป็นครูของประชาชนเป็นผู้นำมติของมหาชนก็ได้ แต่ในขณะเดียวกันอาจใช้เพื่อเป็นการปลุกปั่น ป้อนทำลายหรือก่อให้เกิดความระส่ำระสายในสังคมก็ได้

เมื่อเปรียบเทียบหนังสือพิมพ์กับสื่อมวลชนประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ในด้านการเสนอข่าวหรือเรื่องราวต่างๆ แล้วพบว่า หนังสือพิมพ์มีข้อได้เปรียบดังนี้คือ (Hadley Read 1972)

1. ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) คนเรามักจะมั่นใจในสิ่งที่ได้อ่านมากกว่าสิ่งที่ได้ยิน และแม้ว่าโทรทัศน์จะทำให้เราเห็นภาพก็จริง แต่เป็นการเห็นภาพเพียงแวบเดียว หนังสือพิมพ์จึงให้ความมั่นใจต่อผู้รับข่าวสารในประการนี้ มากกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น

2. ด้านความสมบูรณ์ (Completeness) หนังสือพิมพ์ย่อมให้รายละเอียดของข่าวสารได้มากกว่าวิทยุหรือโทรทัศน์

3. ด้านการอ้างอิง (Referability) ผู้อ่านหนังสือพิมพ์สามารถกลับมาอ่านเรื่องราวที่ได้อ่านแล้วอีกก็ั่งก็ได้ และอ่านในเวลาใดก็ได้ ส่วนวิทยุและโทรทัศน์นั้นผู้ฟังและผู้ชมจะต้องไม่พลาดเวลาออกอากาศ

4. ด้านการย้ำ (Repetition) หนังสือพิมพ์อาจลงข่าวเดียวกันติดต่อกันหลายวัน และทุกครั้งก็มีรายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งอาจจะน่าเบื่อสำหรับผู้ใช้ แต่ก็เป็นการกระตุ้นมวลชนให้เกิดการตื่นตัว เกิดอารมณ์ร่วม มีการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และช่วยเผยแพร่ต่อๆ กันไป วิทยุ

อาจรายงานข่าวซ้ำกันได้ก็จริง แต่มีโอกาสน้อยที่จะเติมรายละเอียด ส่วนโทรทัศน์มีโอกาสเสนอข่าวซึ่งน้อยกว่าวิทยุ และมีโอกาสขยายความได้น้อยกว่าหนังสือพิมพ์

กล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่เผยแพร่ความรู้และวิทยาการใหม่ๆ สู่มวลชนเมื่อมีเหตุการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น หนังสือพิมพ์จะนำเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลง เสนอต่อประชาชนให้รับทราบทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นบทบาทของหนังสือพิมพ์ ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนที่สามารถเสนอเนื้อหาที่สำคัญต่อการสร้างทัศนคติที่เอื้อต่อการพัฒนานั้น จำเป็นอย่างยิ่ง และหนังสือพิมพ์ยังเป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงทุกระดับการศึกษาและทุกเพศทุกวัย

ตอนที่ 4. เอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา

4.1 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

บีเรลสัน (Berelson, 1971) ได้อธิบายว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิควิจัย สำหรับพรรณานโยบายการสื่อสารอย่างเป็นวัตถุประสงค์ (Objective) เป็นระบบ (Systematic) และเป็นปริมาณ (Quantitative)

แดเนียลสัน (Danielson, 1971) ได้นำคำสำคัญของการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งได้แก่คำว่า วัตถุประสงค์ เป็นระบบ เป็นปริมาณ และที่ปรากฏชัด มาอธิบายดังนี้

วัตถุประสงค์ (Objective) หมายถึง กลุ่มที่ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาที่อาจอธิบายอย่างกระชับ ซึ่งคนต่างกลุ่มกันสามารถวิเคราะห์เนื้อหาประเภทเดียวกันได้ โดยใช้คำจำกัดความเหล่านั้น และได้ผลออกมาเหมือนกัน ถ้าการวิเคราะห์เป็นแบบอัตวิสัย (Subjective) แทนที่จะเป็นแบบวัตถุประสงค์ แต่ละคนก็จะมีผลการวิเคราะห์เนื้อหาของตนเอง ดังนั้นวิธีการที่เป็นวัตถุประสงค์ ผลที่ได้จะขึ้นอยู่กับผู้วิเคราะห์

เป็นระบบ (Systematic) หมายถึง การคัดเลือกเนื้อหาที่จะทำการวิเคราะห์ ต้องไม่มีอคติ ไม่มีการกวดขันล่วงหน้า หรืออีกนัยหนึ่งผู้วิเคราะห์ไม่สามารถเลือกตรวจสอบเฉพาะบางประการในเนื้อหาที่เหมาะสม หรือสอดคล้องกับสมมติฐานโดยไม่สนใจประเด็นอื่นๆ ความหมายของการเป็นระบบนี้ทำให้เห็นชัดว่า การวิเคราะห์เนื้อหาไม่ใช่เรื่องของการโต้แย้งในข้อมูลที่มีอคติ แต่เป็นเรื่องของการพิสูจน์เฉพาะจุด หรือวิธีการที่เป็นระบบ ประการแรก หมายถึง

ถึงการนำระเบียบการชุดเดียวกัน มาใช้กับเนื้อหาทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์ ประการที่สอง หมายถึง การกำหนดกลุ่มที่จะใช้การวิเคราะห์ (Categories) เพื่อว่าเนื้อหาที่อยู่ในประเด็นทั้งหมดจะได้รับการวิเคราะห์ ประการสุดท้าย หมายถึงการวิเคราะห์ได้รับการออกแบบ เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการวิจัย

เป็นปริมาณ (Quantitative) หมายถึง การเสนอผลของการวิเคราะห์ในรูปของตัวเลขเป็นการกระจายความถี่ (frequency distribution) ตารางแบบสองคูณสอง (contingency tables) สหสัมพันธ์ (correlation coefficients) อัตราส่วน (ratio) และจำนวนร้อยละ (percentages) ในรูปแบบต่างๆ การเสนอด้วยวิธีนี้ช่วยให้เห็นได้ชัดว่าส่วนใดถูกต้องหรือผิดพลาด โดยอาศัยภาษาทางคณิตศาสตร์เข้ามาช่วย

ที่ปรากฏชัด (Manifest) หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงปกติและธรรมดา เนื้อหาจะต้องได้รับการลงรหัสในระนาบที่ปรากฏ

4.2 ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นวิธีการเฉพาะ และมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการจำแนก เช่น

โฮลสตี (Holsti, 1968) จำแนกประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหาเป็น 3 แบบ คือ

1. วิเคราะห์หลักขณะของการสื่อความหมาย นั่นคือวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคำถามว่า ในสาระต่างๆ ที่เป็นข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์เนื้อหานี้เป็นเรื่องอะไร มีความเป็นมาอย่างไร และเกี่ยวข้องกับใคร
2. การวิเคราะห์เชิงเหตุผล นั่นคือวิเคราะห์หาเหตุผล ตลอดจนผลจากข้อมูล
3. การวิเคราะห์ผล นั่นคือวิเคราะห์เฉพาะส่วนที่เป็นผลของการสื่อความหมาย

คริปเพนดอร์ฟ (Krippendorff, 1980) เสนอการจำแนกการวิเคราะห์เนื้อหา เป็น 6 ประเภทคือ

1. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาระบบ โดยคำนึงถึงว่า เนื้อหาสาระที่มุ่งวิเคราะห์นั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง องค์ประกอบดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการแปลงรูปแบบออกมาในรูปความสัมพันธ์อื่นใดบ้างหรือไม่

2. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหามาตรฐาน เป็นการวิเคราะห์เพื่อประเมินคุณค่าของสาระเนื้อหาว่า มีคุณค่ามากน้อยเพียงไร หรือเพื่อวิเคราะห์ว่าเนื้อหาสาระแตกต่างไปจากมาตรฐานมากน้อยเพียงใด

3. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาดัชนีบางอย่าง เช่น ความถี่ของคำ สัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นแรงจูงใจของผู้เรียนหรือหาดัชนีเพื่อชี้ให้เห็นความรู้สึกพอใจ ไม่พอใจต่อเหตุการณ์บางอย่าง

4. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหากลุ่มคำแบบต่างๆ เช่น การอ้างอิงถึงนายกรัฐมนตรี อาจทำได้โดยใช้ตำแหน่งยศ ปี สถานที่ ชื่อ เป็นต้น

5. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาความหมาย เช่น การสรุปประเด็น การหาเหตุผลและผล การอธิบายพฤติกรรม

6. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหากระบวนการภายใน เช่น การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม ทำให้ได้หรือสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของคนในแต่ละพื้นที่ ต่อการทำนุบำรุงสภาวะแวดล้อมในพื้นที่ของคน

4.3 วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ประกาวดี สืบสนธิ (2523) ได้สรุปขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหา หลังจากที่ได้ทำความเข้าใจกับปัญหาและกำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้คือ

1. ศึกษางานที่ต้องการวิเคราะห์ในชั้นต้น กำหนดหรือสร้างกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์และหาดัชนี (indicators) ที่เหมาะสมสำหรับแต่ละกลุ่ม

2. กำหนดกลุ่มที่จะใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เช่น ถ้าต้องการศึกษารูปแบบของการนำเสนอเนื้อหาจะวิเคราะห์ได้ตามกลุ่มต่อไปนี้เป็นคือ รูปแบบและประเภทของงานงานสื่อสาร รูปแบบของข้อความ และกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์

3. กำหนดดัชนีสำหรับแต่ละกลุ่ม จากกลุ่มกว้างๆ ที่จะวิเคราะห์ผู้วิจัยจะหาดัชนีเป็นเครื่องชี้ว่าวิเคราะห์อะไร โดยผู้วิจัยต้องให้คำจำกัดความดัชนีที่กำหนดขึ้น ในการกำหนดกลุ่มและกำหนดดัชนี ขั้นตอนอาจจะสลับกันได้ บางครั้งผู้วิจัยอาจจะสร้างดัชนีก่อน หลังจากนั้นจึงนำไปสร้างกลุ่มการวิเคราะห์

4. กำหนดหน่วยที่จะใช้ในการวิเคราะห์ หน่วยของการวิเคราะห์ให้ตรงกับดัชนีกลุ่มเนื้อหาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะทำการแจกแจงความถี่โดยการที่ครอชคเบนเนน แล้วนำผลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

อุทุมพร จามรมาน (2531) ได้อธิบายถึงขั้นตอนของวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาว่ามี 2 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นที่ 1 เป็นขั้นของการแปลภาษาเป็นข้อมูล และขั้นที่ 2 เป็นการแปลข้อมูลเป็นตัวเลข ซึ่งรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การแปลภาษาเป็นข้อมูล จะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้วิเคราะห์จับประเด็นที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาสาระได้อย่างชัดเจนเสียก่อน แล้วแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อยๆ การแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อยๆ มีหลายแบบ เช่น

ก. แยกเป็นกลุ่มตามเนื้อหาหรือตัวแปร

ข. แยกเป็นสาย (chain) เช่น เนื้อหาสาระที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต นำมาจัดเรียงบนเส้นเดียวกัน หรือเนื้อหาสาระที่รุนแรงแตกต่างกันก็นำมาจัดเรียงกันตามความรุนแรงมากจนถึงน้อย

ค. แยกเป็นวงกลมย่อย (loop) เนื้อหาสาระใดที่นำมาจัดพวกเข้าด้วยกันเป็นวงๆ

ง. แยกตามมิติ (มิติเดียวหรือมากกว่าหนึ่งมิติ) เช่น จัดกลุ่มตัวแปรตามบุคลิกของคน 5 แบบ ก็จะได้ 5 มิติ

จ. จัดทำเป็นกิ่งก้านของต้นไม้ (Trees) ซึ่งได้แก่การจัดทำเป็นระเบียบแยกย่อยเป็นสายๆ เหมือนรากต้นไม้ เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเครือญาติ

ขั้นที่ 2 การแปลข้อมูลออกเป็นตัวเลข หลังจากทีวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยแล้ว การแปลข้อมูลจากส่วนย่อยเป็นตัวเลขสามารถทำได้ 2 แบบ คือ แปลเป็นจำนวน (หรือความถี่) กับแปลเป็นค่าหรือคะแนน

4.4 ความเชื่อถือได้ของผลวิเคราะห์

การวิเคราะห์เนื้อหามักอิงกับผู้วิเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเดียวกัน แต่ต่างที่คนวิเคราะห์มักให้คำตอบแตกต่างกัน ทั้งนี้มาจากแหล่งความคลาดเคลื่อนหลายอย่าง เช่น ลักษณะและความสามารถของผู้วิเคราะห์ ความสมบูรณ์ของข้อมูล การสุ่มข้อมูลมาวิเคราะห์ วิธีการวิเคราะห์ และการจัดทำรายงาน (อุทุมพร จามรมาน, 2531)

ความเชื่อถือได้ในที่นี้จำแนกออกเป็น ความเที่ยง (Reliability) กับความตรง (Validity) ความเที่ยงของผลวิเคราะห์เนื้อหา มีความหมาย 3 อย่างคือ (ก) ความคงที่ (ข) ความเหมือนเดิม (ค) ความแม่นยำ ความเที่ยง ทั้ง 3 แบบนี้มีวิธีตรวจสอบต่างกันคือ

ก. ความคงที่ แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากผู้วิเคราะห์ที่มีความไม่แน่นอนในการพิจารณา วิเคราะห์ และสรุปความหมาย การตรวจสอบความคงที่ทำได้โดยการวิเคราะห์ซ้ำ แล้วเปรียบเทียบผลวิเคราะห์ทั้งสองครั้งว่า แตกต่างกันหรือเหมือนกัน

ข. ความเหมือนเดิม แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวา ของผู้วิเคราะห์แต่ละคน และความไม่สอดคล้องของผลวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์หลายคน เช่น ผู้วิเคราะห์ให้รหัสแตกต่างกันออกไปทั้งๆ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือผู้วิเคราะห์หลายคนแปลเนื้อหาต่างกัน การตรวจสอบความเที่ยงแบบนี้ทำได้โดยการตรวจสอบทุกขั้นตอน

ค. ความแม่นยำ แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวาของผู้วิเคราะห์แต่ละคน ความไม่สอดคล้องของผลวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์ด้วยกันเอง และผลการวิเคราะห์แตกต่างจากมาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่ยอมรับกัน วิธีตรวจสอบความเที่ยงแบบนี้คือ การตรวจสอบเกี่ยวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานทุกๆ ขั้นตอน

ความตรงของผลวิเคราะห์เนื้อหา มีความหมายว่า ผลวิเคราะห์สอดคล้องกับความ เป็นจริงมากน้อยเพียงใด ความตรงของผลวิเคราะห์เนื้อหา มี 5 ประเภทคือ

ก. ความตรงที่เกี่ยวข้อกับข้อมูล หมายความว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด หรืออีกนัยหนึ่งคือ นำเนื้อหาที่ถูกต้องมาวิเคราะห์หรือไม่

ข. ความตรงตามความหมาย หมายความว่า มีการวิเคราะห์เนื้อหาจัดกลุ่มเนื้อหา ให้คำจำกัดความของคำตรงตามความหมายหรือไม่ วิธีการตรวจสอบความตรงแบบนี้ทำได้โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญอื่นมาตรวจสอบ

ค. ความตรงตามการสุ่ม ดังได้กล่าวมาแล้วว่า เอกสารสิ่งพิมพ์เนื้อหาสาระที่จะนำมาวิเคราะห์ที่มีปริมาณมาก จำเป็นต้องมีการสุ่มออกมาเช่น การวิเคราะห์โปรแกรมทางโทรทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน การสุ่มโปรแกรมจึงมีความสำคัญมาก การระบุประเภทของเนื้อหาจึงมีความจำเป็น การอธิบายการสุ่มตัวอย่างไม่ลำเอียงเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงแบบนี้

ง. ความตรงตามวิธีการ ผลการวิเคราะห์ที่ใช้วิธีการ 2 อย่าง น่าจะให้ผลวิเคราะห์ออกมาเหมือนกัน

จ. ความตรงตามทฤษฎี ผลการวิเคราะห์น่าจะสอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ หรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นงานสมมติที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหานั้นๆ การวิเคราะห์เนื้อหาต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ให้ชัดเจน ว่าต้องการอะไรเพื่ออะไร การวิเคราะห์เนื้อหาต้องมีเนื้อหาที่สื่อความหมายได้ครบถ้วนสมบูรณ์ แม้ว่าจะต้องการสรุปออกมา ก็เป็นการสรุปที่ไม่ลำเอียงและสรุปอย่างดี ผลการวิเคราะห์เนื้อหาต้องได้รับการตรวจสอบทั้งในแง่ความเที่ยงและความตรง

4.5 ประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถใช้ประโยชน์ในการศึกษานวโนรมของเนื้อหาในสาขาวิชาต่างๆ เช่น ศาสนา การหนังสือพิมพ์ วรรณคดี การสื่อสาร การเมือง ความคิดเห็นของสาธารณชน การโฆษณาชวนเชื่อ การศึกษา การค้า สังคมวิทยา มานุษยวิทยา รัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถอธิบายพัฒนาการของสาขาวิชาต่างๆ ละทอนให้เห็นขอบเขต และลักษณะของเนื้อหาในแต่ละช่วงเวลา และสามารถช่วยให้การปรับปรุงเนื้อหาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (สุพิตรา คุณาภาญจน์, 2529)

ตอนที่ 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กาญจนา เมธีกุล (2515) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาประสิทธิผลของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีต่อนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทพบ่าหนังสือพิมพ์มีประสิทธิผลด้านการศึกษาในการเรียนวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมและสุขภาพอนามัย หนังสือพิมพ์มีประสิทธิผลด้านการเลียนแบบทางด้านอาหารกรรม การเลือกอาชีพ และการเดินทาง นอกจากนี้หนังสือพิมพ์รายวันยังเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดแรงกระตุ้น ต่อนักเรียนทั้งด้านดีและด้านเล็ด้วย

สุดา อ่างโรติ (2509) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษารองนักเียนอาชีวศึกษาในระตพระนคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ จากโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา 5 โรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนชาย 207 คน นักเรียนหญิง 205 คน เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้แก่

ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ ว่า มีอิทธิพลต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในระดับนี้อย่างไร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชาย-หญิง ได้รับอิทธิพลจากวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และหนังสือพิมพ์ในชีวิตประจำวันมากพอสมควร
2. นักเรียนชาย-หญิงส่วนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อสื่อมวลชน ทั้ง 4 ประเภท คือ เห็นว่าทำให้ได้รับความรู้ และความเพลิดเพลิน
3. นักเรียนชาย-หญิงส่วนมาก ได้รับอิทธิพลในด้านการบันเทิงมากที่สุด ทางด้านการศึกษาเป็นอันดับรองลงมา
4. อิทธิพลของสื่อมวลชนต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา นักเรียนชายและหญิง เห็นว่า ทำให้ผลการเรียนดีขึ้นปานกลาง
5. ความรู้ในวิชาสังคมศึกษาที่นักเรียนได้รับจากสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ดังกล่าว นักเรียนชาย-หญิง เห็นว่าได้รับความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของสังคมมากที่สุด
6. ผู้ปกครองนักเรียนส่วนมากให้คำแนะนำแก่บุตรธิดาในการดู การฟังและการอ่านจากสื่อมวลชนทั้ง 4 ประเภทมากพอสมควร และผู้ปกครองของนักเรียนหญิงแนะนำมากกว่านักเรียนชาย

ประพนธ์ ณ บางช้าง (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเติบโตของหนังสือพิมพ์ที่ห้าดาววัน" ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบัน "กีฬา" กลายเป็นเรื่องสำคัญในการหยิบยกขึ้นมาเป็น ประเด็นทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง ดังนี้

1. ในทางสังคม และวัฒนธรรม สื่อมวลชนให้ความสำคัญกับข่าวกีฬาเพิ่มมากขึ้น โดยการกำหนดประเด็นข่าวสาร (Agenda-setting) เกี่ยวกับกีฬา ให้คนในสังคมรู้สึกข่าวข่าวนั้นมีความสำคัญ คือถ้าสื่อมวลชนยิ่งเลือกเสนอข่าวเกี่ยวกับประเด็น หรือปัญหาใดมาก ผู้รับสารก็จะรับรู้ หรือตระหนักถึงความสำคัญของประเด็น หรือปัญหานั้นมากขึ้นตามไปด้วย
2. ในด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบัน "กีฬา" ได้กลายเป็นธุรกิจ ที่มีผลประโยชน์มหาศาล ทำให้มีการพัฒนารูปแบบการแข่งขันกีฬาต่างๆ ให้มีความสนุกเร้าใจ มีการลงทุนในหลายๆ ด้าน

3. ในทางการเมือง ปัจจุบัน "กีฬา" เป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น นักการเมืองใช้กีฬาเป็นเครื่องมือในการหาเสียง ของตนเองอีกวิธีหนึ่งทำให้ในปัจจุบันการเมืองได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับภารกิจกีฬาเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

งานวิจัยในต่างประเทศ

แคมป์ (Camp, 1965) สรุปผลการวิจัยว่า หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา การใช้หนังสือพิมพ์เป็นประจำในห้องเรียน เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน ทุก วิชา นักเรียนชั้นประถมศึกษาให้ความสนใจหนังสือพิมพ์ในระดับสูง มักชอบใช้หนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์การเรียนของตน และหนังสือพิมพ์ก็เป็นสื่อช่วยเพิ่มทักษะต่างๆ ในห้องเรียนได้

บราซ (Brahce, 1970) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อ โปรแกรมการศึกษาผู้ใหญ่" (A Study of Mass Communication Media Influence Upon the Adult Learner-Implication for Programing) เพื่อสำรวจหาความสำคัญของวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และวารสารต่างๆ ซึ่งถือเป็นสื่อการเรียน จากตัวอย่างประชากร 511 คน พบว่า

1. โทรทัศน์ วิทยุ มีอิทธิพลมาก แต่นักศึกษาผู้ใหญ่ก็ยังให้ความเชื่อถือสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์ และวารสารต่างๆ) มากกว่า เพื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้
2. นักศึกษาผู้ใหญ่ให้ความสนใจต่อข้อมูลที่ได้รับ
3. สื่อมวลชนให้ประโยชน์ในทางบวก คือ ทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของวิชาต่างๆ ที่ศึกษาอยู่จากการสื่อสารมวลชน ซึ่งมีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ "ข่าว" สัมพันธ์กับรายการทางสื่อมวลชนในชีวิตประจำวัน
4. นักศึกษาเป็นผู้ได้ประโยชน์จากข่าว และข้อมูลที่สำคัญจากสื่อมวลชนมากกว่าผู้คนที่ไป
5. จากการศึกษาบริการจากสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์ และวารสารต่างๆ ได้รับการกล่าวถึงมากกว่าการบริการจากหน่วยบริการการศึกษาผู้ใหญ่ หน่วยบริการข้อมูลระดับ อาชีพ หรือแหล่งที่เด็กธรรมดาแล้วอย่างอื่นฯ ทั้งนี้จะพบว่า สื่อมวลชนเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิที่สนองความต้องการโดยตรงได้
6. สื่อมวลชนช่วยทำให้เกิดความสัมพันธ์แก่นักศึกษาผู้ใหญ่ในทางบวก โดยใช้เป็นแหล่งหาข้อมูล หรือแหล่งหาความรู้ในวิชาที่กำลังเรียนอยู่ โดยการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมเหล่านั้น

โลวส์ (Lowes, 1995) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "หน้ากีฬา : การเขียนข่าวประจำ และโครงสร้างทางสังคมของข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน" (Sports Page : Newswork Routines and the Social Construction of Sports News in the Daily Press) โดยศึกษาหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันของเมืองใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการเขียนข่าวกีฬามาจากความเชื่อของผู้เขียนข่าวเอง หรือไม่ก็มาจากแหล่งข่าวที่เน้นเชิงธุรกิจ ดังนั้นข่าวกีฬาจึงมักเป็นข่าวเพื่อการค้าเชิงธุรกิจมากกว่าเพื่อสังคม

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า การออกกำลังกายและเล่นกีฬามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ เพราะจะทำให้มนุษย์มีสมรรถภาพทางกาย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดียิ่งขึ้น อีกทั้งทำให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข ประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของการกีฬาจึงได้จัดทำแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2531-2539) และ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) ขึ้น แต่จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะการขาดการประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ แก่ประชาชนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน อันจะก่อให้เกิดความสนใจและการดำเนินงานพัฒนาการกีฬาของชาติให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญ และควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง โดยผ่านทางสื่อมวลชน ซึ่งหนังสือพิมพ์ก็เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทอย่างยิ่งในการให้ข่าวสารความรู้แก่ประชาชน เพราะหนังสือพิมพ์สามารถเสนอข่าวสาร ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ความคิดเห็นและความรู้ได้โดยละเอียด นอกจากนี้ผู้อ่านยังสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ และนำติดตัวไปไหนมาไหนได้ โดยเฉพาะในแง่ของการศึกษาค้นคว้า หนังสือพิมพ์เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นที่บันทึกเหตุการณ์ที่สามารถเก็บไว้ได้นาน และใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้โดยสะดวก อย่างไรก็ตามยังไม่มีรายงานการวิจัยใดที่ศึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน กับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญและคิดว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนดำเนินงานพัฒนาการกีฬาของชาติ ให้สำเร็จดังวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ขึ้น